

Miljøgodkendelse Af husdyrbruget på Havbrovej 54, 9600 Aars

Gældende fra
3. februar 2026

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

1. Indholdsfortegnelse

1. Indholdsfortegnelse	2
2. Afgørelse	3
3. Situationsplan	5
4. Vilkår	6
4.1 Anlæg og teknologi	6
4.2 Forebyggelse af forurening	8
4.3 Forebyggelse af gener	9
4.4 BAT for drift og ressourceforbrug	10
4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	10
4.6 Ophør	10
5. Kommunens vurdering	11
5.1 Anlæg og teknologi	11
5.2 Forurening fra husdyrbruget	13
5.3 Gener fra husdyrbruget	16
5.4 Samlet vurdering	17
6. Øvrige oplysninger	18
6.1 Andre tilladelser	18
6.2 Offentliggørelse	18
6.3 Tilsynsmyndighed	18
6.4 Klage og søgsmål	18
6.5 Underretning	20
6.6 Stamdata	21
7. Bilag	22
7.1 Miljøkonsekvensrapport	22
7.2 Bygningsoversigt	22
7.3 Afløbsplan	22
7.4 Naturvurdering kategori 3	22
7.5 DN's høringssvar til udkast til miljøgodkendelse	22
7.6 Ansøgers bemærkninger til DN's høringssvar	22

2. Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed miljøgodkendelsen efter § 16 a stk. 1 i husdyrbrugloven¹ til husdyranlægget på Havbrovej 54, 9600 Aars, matr.nr. 3a, Helminggård, Ulstrup m.fl. CVR-nr. for bedriften er 42312592, og bedriftens husdyrproduktion har CHR nr. 32967. Husdyrbruget er ikke, forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, det godkendes derfor alene.

Der meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 9, stk. 3, dispensation fra afstandskravet i § 8, stk. 1 nr. 4, som er 15 meter til privat fællesvej.

Den reelle afstand fra privat fællesvej er på henholdsvis 13 m til "Kalvehytter" og 7,5 m til "Kalveplads".

Den eksisterende miljøtilladelse fra 2022 og tillæg fra 2023 bortfalder, når denne godkendelse er meddelt.

Godkendelsen er givet på de vilkår som er listet i kapitel 4. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis projektet ikke er gennemført og byggeri ikke er færdigmeldt inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse. Hvis godkendelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år².

Da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug er der ikke krav om, at miljøgodkendelsen tages regelmæssigt op til revurdering.

Kommunen kan dog, jf. § 39 i husdyrbrugloven, meddele påbud om, at en eventuel forurening skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis et husdyrbrug, der er godkendt efter § 16 a, stk. 1 medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening. Kommunen kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære risiko for forurening eller uhygiejniske forhold. Kommunen må dog jf. § 40 i husdyrbrugloven ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen.

Miljøgodkendelsen omfatter

Ejendommen består af stalde og opbevaringsanlæg til malkekvægsproduktion med køer, kvier og kalve.

Den nuværende ændring omfatter at de to eksisterende gyllebeholdere tages ud af drift og benyttes opsamlingsbeholdere til ensilagesaft mv. Der ønskes en ny gyllebeholder med en ændret placering i forhold til tidligere placering i miljøgodkendelse, samt ny placering af møddingsplads. Tidligere møddingsplads ændres til plads til kalvehytter. Derudover ønskes et tidligere befæstet areal til foder benyttet til kalvevogne og der ønskes etableret en ny kviestald med en mindre tilbygning til halm. Ensilagesiloanlægget ønskes tillige udvidet. Se kapitel 3 – situationsplan.

¹ Lovbek. nr. 1065 af 21-08-2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

² Husdyrbruglovens §§ 59a

Vurdering

Ansøgningsmaterialet og den medfølgende miljøkonsekvensrapport (se kapitel 7) er gennemgået, vurderet (i kapitel 5) og fundet tilfredsstillende. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt.

Vesthimmerlands Kommune vurderer, at der kan meddeles dispensation fra afstandskravene til privat fællesvej, med baggrund i ansøgers redegørelse. Det fremgår heraf, at placeringen af "Kalvehytter" er valgt med hensyn til landskabelige forhold.

Placeringen er udvalgt, hvor der tidligere har været en møddingsplads, og anlægget opføres i umiddelbar nærhed af den eksisterende bygning "Kviestald". Det vurderes, at "Kalvehytter" ikke vil være synlig fra vejen, idet "Kviestald" vil skærme for indsyn.

"Kalveplads" etableres, hvor der tidligere har været køresilo. Placeringen er op ad eksisterende bygning "Stald". Det vurderes, at indsynet fra vejen ikke vil være væsentligt ændret da kalvevognene på pladsen vil fremstå mindre markant end eksisterende bygning.

På denne baggrund finder kommunen, at den valgte placering ikke medfører væsentlige visuelle påvirkninger fra vejen, og at kravet om afstand til privat fællesvej derfor kan fraviges i dette tilfælde.

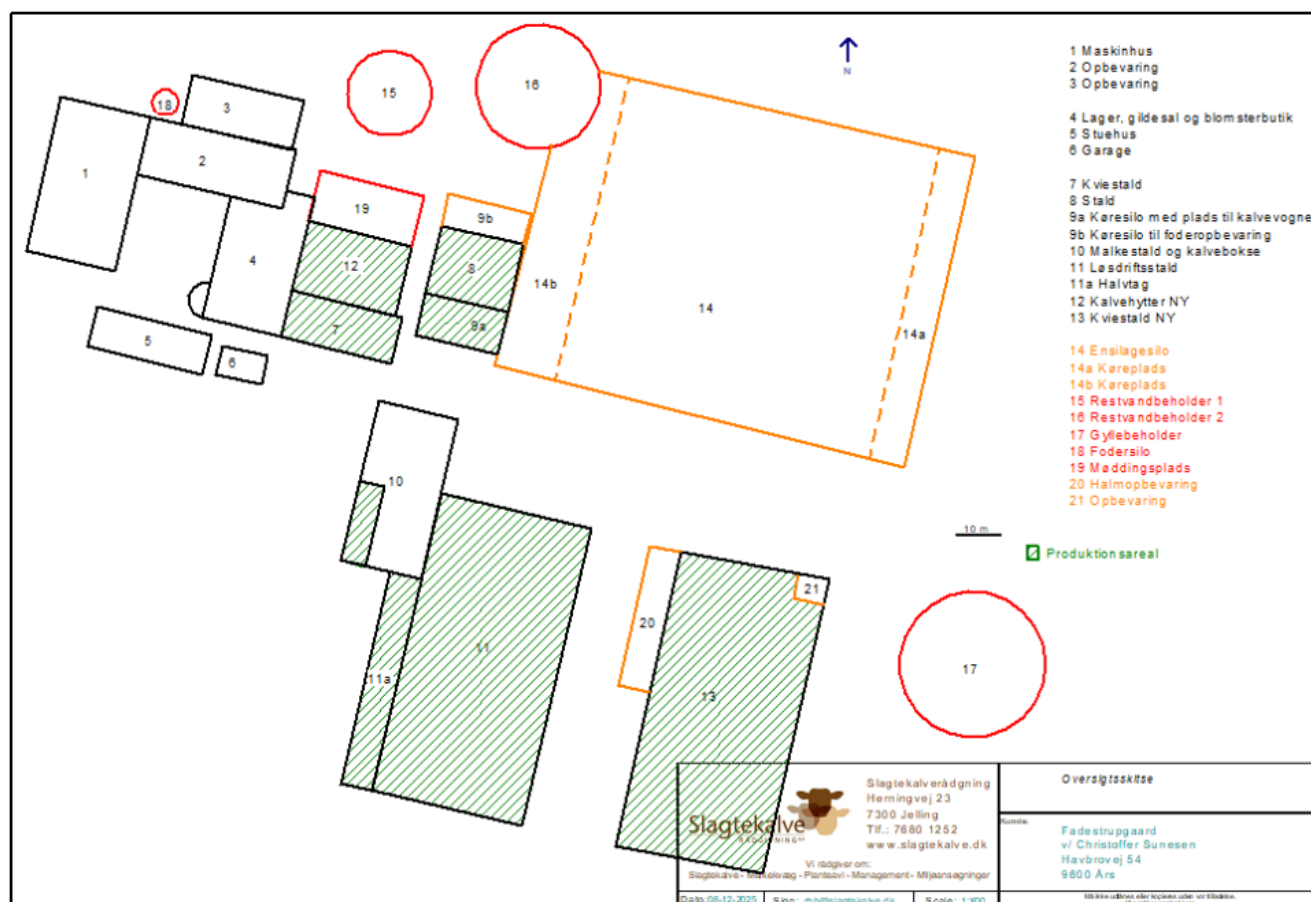
Vesthimmerlands Kommune vurderer, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift og ikke vil påvirke områdets landskabelige værdier væsentligt. Vi vurderer at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper, hverken i eller uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi endvidere, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter.

Endeligt vurderer vi, at driften af anlægget ikke vil være til gene for de omkringboende.

På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt, ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

Vesthimmerlands Kommune
Ayoe Henriksen
Miljømedarbejder

3. Situationsplan

Situationsplan og bygningsoversigt indeholder følgende bygninger med produktionsarealer og gødningsopbevaring.

Eksisterende

- Løsdriftsstald
- Kalvebokse
- Kviestald
- Stald
- Halvtag
- Restvandsbeholder 1 (tages ud af drift som gyllebeholder)
- Restvandsbeholder 2 (tages ud af drift som gyllebeholder)

Nyt

- Kviestald NY
- Kalvehytter
- Kalveplads
- Møddingsplads på 225 m²
- Ny Gyllebeholder på 4.000 m³ og et overfladeareal på 810 m²

Skal tage ud af drift

1. Møddingsplads på 427 m²

2. Kvier
3. Motionsareal

4. Vilkår

4.1 Anlæg og teknologi

1. Stalde og staldafsnit skal placeres, indrettes og anvendes i overensstemmelse med ovenstående situationsplan i kapitel 3 og som anført herunder:

Stald	Staldtype	Produktions-	Dyretyper
Løsdriftsstald 2.300 m ²	Fast drænet gulv med skra-ber og ajlefløb – skrab hver 2. time	1.700	Malkekøer, kvier, stude
	Dybstrøelse	190	Alle kvæg: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Kalvebokse 80 m ³	Dybstrøelse	80	Kalve under 6 mdr.
Kviestald 265 m ³	Dybstrøelse	150	Alle kvæg: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Stald 338 m ²	Dybstrøelse	250	Alle kvæg: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Halvtag 340 m ²	Fast drænet gulv med skra-ber og ajlefløb – skrab hver 2. time	335	Malkekøer, kvier, stude
Kviestald NY 2.210 m ²	Fast drænet gulv med skra-ber og ajlefløb – skrab hver 2. time (NYT)	1.550	Alle kvæg: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
	Dybstrøelse (NYT)	450	Alle kvæg: malke- og ammekøer, kvier, stude, slagtekalve og kalve
Kalvehytter 329 m ²	Dybstrøelse (NYT)	270	Kalve under 6 mdr.
Kalveplads 146 m ²	Dybstrøelse (NYT)	146	Kalve under 6 mdr.
Samlet		<u>5.121</u>	

2. Gangarealer, som ikke skrubes automatisk, skal rengøres manuelt mindst 1 gang dagligt.

3. I dybstrøelsesafsnittene skal dybstrøelsen altid være tør i overfladen. Dette kan ske ved hyppig udmugning, eller ved at der hyppigt strøs med halm eller andet tørstof.

4. Gødningslagre skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Gødningstype	Areal, m ²	Overdækning
Gyllebeholder NY, 4.000 m ³	Flydende	810	Flydelag
Møddingplads NY	Fast (kvæg, heste, får og geder)	225	Tætssluttende og vandtæt materiale

5. Ensilageopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført:

Anlæg	Areal, m ²	Antal sektioner	Bagkant	Afløb til
Ensilagesilo – 93,4*75,2 m (inkl. randzone/kørearealer)	2.600	5	Randzone	Restvandsbeholder 2
Køresilo – 19,7*7,3 m	143	1	Randzone	Restvandsbeholder 2

Landskab

6. Der skal etableres en min. 1 meter bred eller 3-rækket afskærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder - "Gyllebeholder NY". Beplantningen skal sættes i en afstand til gyllebeholderen, der sikrer et arbejds- og sikkerhedsbælte rundt om beholderen. Den afskærmende beplantning skal plantes senest 1 år efter etableringen af gyllebeholderen og vedligeholdes med udskiftning af udgåede planter.
7. "Kviestald NY" må maksimalt etableres med dimensionerne 33 m *67 m. Bygningens kiphøjde må ikke være højere end "Løsdriftsstalden".
8. De nye bygninger skal etableres i samme materialer og farvenuancer som eksisterende bygninger.
9. Taget på "Kviestald NY" kan etableres med telt i stedet for tagplader. Farvenuancen på teltet skal følge taget på "Løsdriftsstalden".
10. "Halmoplag" må maksimalt etableres med dimensionerne 31 m *7 m. Kiphøjden må ikke være højere end "Løsdriftsstalden".
11. Mod nord skal ensilagesiloens sideafgrænsning bestå af en mur.
12. Randzonen ved ensilagesiloanlægget skal mod nord etableres med en vulst.

4.2 Forebyggelse af forurening

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

13. Der skal altid være en opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrbrugets husdyrgødning på mindst 9 måneder.
14. Gyllebeholderne skal inspiceres mindst en gang om året, og evt. vedligeholdelse skal udføres.
15. Kasseret ensilage kan opbevares på møddingsplads under samme regler som husdyrgødning.

Spildevand og overfladevand

16. Inden opførelsen af "Kviestald Ny" skal der sendes en redegørelse for håndtering af tagvand fra den nye bygning. Det må påregnes, at der vil blive stillet krav om etablering af neddrøslingsbassin eller nedsivning af tagvand, såfremt Vesthimmerlands Kommune vurderer at det er nødvendigt.
17. Overfladevand fra ensilageopbevaringsanlæg skal ledes til "restvandsbeholder 2" eller lignende beholder til opsamling.
18. Dieseltank(e) og selve tankning af diesel skal placeres og foregå på fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
19. Smøreolie, hydraulikolie, motorolie og lignende skal opbevares efter reglerne i "Vesthimmerlands Kommunes forskrift for opbevaring af olier og kemikalier" så der ikke opstår risiko for forurening.
20. Opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft og kloak.

Uheld og risici

21. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til Alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommune Miljøafdeling 99 66 70 00.
22. Spild af miljøfarlige stoffer (olie, kemikalier etc.) skal straks opsamles.

Afgræsning

23. Den maksimale merdeposition til kategori 3-overdrev sættes til 1,6 kg N/ha/år.
24. Arealet vist på figur 3 skal afgræsses.
25. Der må ikke tilskudsfodres på arealet. Hvis der er behov for fodring, skal dyrene i den periode, placeres udenfor § 3 beskyttede arealer.

26. Arealet må ikke fremstå med helt nedbidt vegetation i perioden maj-august.
27. Arealet skal fremstå synligt afgræsset 1. marts (ingen eller meget lidt førne/dødt plantemateriale fra sidste års vækstsæson).

4.3 Forebyggelse af gener

Lugt

28. Der skal altid være god staldhygiejne i alle staldafsnit
29. Hvis kommunen vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende handlinger/tiltag.

Støv

30. Transport til og fra ejendommen skal ske på en måde, som begrænser støvgener for omboende.

Støj

31. Husdyrbrugets støjbidrag*, må ikke overstige følgende værdier:

Ugedag	Tidsrum	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 timer
Nat	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ timer

*) Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder derfor al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommen bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

32. Målinger eller beregninger til kontrol af, at støjvilkårene er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målinger viser, at støjgrænserne er overholdt.
33. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i anlæggets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Lys

34. Belysning i stalde skal være slukket eller neddrolet mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

Skadedyr

35. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
36. Forekomst af rotter skal forebygges. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
37. Inde- og udendørs befæstede arealer skal renholdes for spild af foderrester og husdyrgødning.

4.4 BAT for drift og ressourceforbrug

Ressourceforbrug

38. Køleanlægget skal mindst en gang om året kontrolleres og vedligeholdes, således det altid fungerer energimæssigt optimalt.
39. Der skal installeres varmegenvindingsanlæg på mælkekølingsanlæg for at genvinde overskudsvarme.

4.5 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

40. Dato for inspektion samt reparation af gyllebeholderne skal angives i logbogen.
41. Der skal altid foreligge dokumentation for, at affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt. Dokumentationen skal gemmes i 5 år og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
42. Der skal til enhver tid forefindes et opdateret eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med beredskabsplanen.
43. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der kunne fremvises dokumentation for at afløb på møddingsplads, udvidelsen af ensilagesiloanlæg og kalveplads er udført af en autoriseret kloakmester.

4.6 Ophør

44. Ved ophør af virksomheden skal stalde og opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning. Gødning skal anvendes i overensstemmelse med gødningsanvendelsesbekendtgørelsen³.

³ Bek. nr. 931 af 16-07-2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

5. Kommunens vurdering

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten⁴ redegjort for udvidelsen og beskrevet husdyrbrugets potentielle indvirkning på omgivelserne.

Kommunen har behandlet ansøgningen på grundlag af disse oplysninger. Det er kommunens vurdering, at oplysningerne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i husdyrbruksloven.

Generelle forhold/historik

I 2012 blev ejendommen Havbrovej 54 omfattet af miljøgodkendelse til et kvægbrug på 289,6 DE. Herefter blev ejendommen omfattet af ny § 16b miljøtilladelse i 2022, hvor der ønskes etablering af ny dybstrøelsesstald (eksisterende foderhus ombygges), ny gyllebeholder samt udvidelse af ensilageopbevaringsanlæg. Derudover skal der ske ændret anvendelse af nogle produktionsarealer i eksisterende stalde bl.a. motionsareal. Inden udnyttelsen af miljøtilladelsen søges og opnås tillæg til miljøtilladelse i 2023. Med tillægget udvides produktionsareal langs med den eksisterende løsdriftsstald med staldafsnit "halvtag". Motionsarealet udtages som produktionsareal og ønskes i stedet anvendt som opmarchareal i forbindelse med malkning. Arealet vil blive rengjort efter endt malkning. I 2025 anmeldes og accepteres en udvidelse af ensilagesiloanlægget.

Nu søges der om etablering af "Kviestald NY", "Kalvehytter" og "Kalveplads" samt en ny placering af gyllebeholderen og møddingsplads, som blev godkendt i 2022. Samtidig ønskes de to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen taget ud af brug som gyllebeholder og i stedet ønskes de benyttet som opsamlingsbeholdere til ensilagesaft og restvand. Da den årlige ammoniakemission overstiger 3.500 kg NH₃/år skal ansøgningen søges efter § 16a i husdyrbruksloven. Ensilagesiloanlægget søges også udvidet.

Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder den eksisterende miljøtilladelse fra 2022 og tillæg til miljøtilladelse fra 2023. For eksisterende bygninger betragtes denne godkendelsen som taget i brug, når afgørelsen er meddelt i sidste instans.

5.1 Anlæg og teknologi

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Ejendommen ligger i landzone mellem byerne Vester Hornum, Hornum, Aars og Havbro.

Nærmeste nabo noteret med landbrugspligt er Gyvelgårdsvej 5, 9600 Aars, beliggende ca. 250 m nord for nærmeste bygning på ejendommen, som er tidligere stald "Kvier". Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Gyvelgårdsvej 3, 9600 Aars, beliggende ca. 390 m nord for nærmeste bygning på ejendommen, som er tidligere stald "Kvier".

Nærmeste byzone er ved Hornum ca. 840 m nordøst for ejendommen. Nærmeste lokalplanlagte område (Lokalplan 1-53 – Redegørelse og lokalplan nr. 1-53 samt tillæg nr. 36 til kommuneplanen for et område til offentligt formål ved Aars by) ligger over 4 km fra ejendommen.

⁴ kapitel 7

Ansøger har redegjort for at byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom, og at det er foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet.

Ejendommen vil fremstå som en harmonisk enhed, hvor alle bygninger ligger i tilknytning til hinanden, og der er ingen væsentlige forskelle i farve- og materialevalg, der giver et disharmonisk udtryk. Ejendommen ligger under 100 m fra Ulstrup bæk. Terrænet falder ned mod bækken. Ifølge kommuneplanen ligger ejendommen på grænsen mellem to landskabskarakterområde "Overlade og Hylleb-jerg morænelandskab" og "Aars morænelandskab". Området er beskrevet som storbakket moræne-flade med intensivt dyrkede marker opdelt af hegn i mellem til store landskabsrum. Området er en del af Trend å vandløbssystem. Området er et særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor driftsbygninger og -anlæg til større husdyrbrug kan indpasses.

Det fremgår af Vesthimmerlands Kommuneplan, at den nordligste del af ejendommen kommer til at være placeret i udkanten af en økologisk forbindelse. Den økologiske forbindelse løber tværs gennem ejendommen. Vesthimmerlands Kommune vurderer, at da der ikke foretages væsentlig inddragelse af arealer udenfor eksisterende bygningsareal vil det ikke være i strid med retningslinjerne for området.

Kortudpegninger viser, at der hverken er fortidsminder, byggelinjer, arkæologiske interesseområder, jorddiger, vandboringer eller beskyttet natur i det areal, hvor "Kviestald NY" og "Gyllebeholder NY" vil blive etableret.

Projektet overholder husdyrbruglovens afstandskrav, med undtagelse af afstandskravet til privat fællesvej. Vesthimmerlands Kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation fra dette krav for både for "Kalvehytter" og "Kalveplads".

Der er stillet vilkår i overensstemmelse med ansøgers oplysninger om placering, dimensioner, materialevalg og farver for det nye byggeri. Kommunen gør opmærksom på, at farvenuancen på overdækningen (teltaget) af "Kviestald NY" dækker over hvidlige nuancer. Vilkårene er fastsat for at sikre, at ejendommen fremstår som en helhed efter etableringen af nyt byggeri, og at bebyggelsen ikke fremstår væsentligt mere markant i landskabet end hidtil.

Det er derfor Vesthimmerlands Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil tilsidesætte de landskabelige værdier eller er i konflikt med planer for udvikling i kommunen.

Ammoniakemission samt -reduktion jf. Bedste tilgængelige teknologi (BAT)

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for, at husdyrbruget er indrettet og drives således at de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT, er truffet.

Ejendommens faktiske ammoniakemission er på 4.805 kg NH₃-N/år. BAT kravet er på 4.805 kg NH₃-N/år. Dermed er husdyrbruglovens BAT krav overholdt.

BAT er opnået ved valg af staldsystem. De nye staldanlæg etableres enten med dybstrøelse eller fast drænet gulv med skraber og ajleaffløb. Disse to staldsystemer lever op til BAT.

I Kviestald NY er der valgt flexgruppen alle kvæg i de to staldafsnit. Flexgruppen alle kvæg er også valgt for dybstrøelsesafsnittene i "Løsdriftsstald", "Kviestald" og "Stald". BAT-kravet for flexgruppen fastsættes som udgangspunkt ud fra den dyretype og det staldsystem inden for flexgruppen, der har:

- det højeste relative ammoniakreduktionskrav, samt
- den højeste ammoniakemissionsfaktor.

5.2 Forurening fra husdyrbruget

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder; ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og udbringning/bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt arbejdsgang ved driftsforstyrrelser og uheld.

Ammoniakdeposition og beskyttet natur

I ovenstående kapitel blev det vurderet, at ansøger har gjort det nødvendige for at sikre at staldanlægget lever op til BAT hvad angår ammoniakemission, så der ikke udledes mere ammoniak fra ejendommen end man kan forvente af et anlæg af denne type og alder.

Selvom ejendommen lever op til BAT i forhold til ammoniakemission skal det også vurderes om anlægget kan påvirke nærliggende nationalt og internationalt beskyttede naturarealer. Idet der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af ammoniak fra husdyrbruget til nærliggende naturarealer.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniak er dokumenteret overholdt

Nærmeste kategori 1 og 2 natur ligger hhv. over 4,5 km og 2,5 km fra ejendommen. Den totale ammoniakdeposition er ifølge beregningerne i ansøgningssystemet hhv. for kategori 1 og 2 natur på 0,0 og 0,1 kg N/ha/år. Kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er for kategori 1 og 2 natur på hhv. 0,2 og 1 kg N/ha/år. Dermed vurderes det, at kravet er overholdt.

Vurdering af kategori 3 natur henvises til bilag 7.4 – Naturvurdering Kategori 3. For at imødegå tilstandsændringer på et overdrev nord for ejendommen som modtager over 1 kg N/ha/år i merdeposition, er der blandt andet stillet vilkår til den maksimale deposition samt afgræsning. På nedenstående figur er det areal som skal afgræsses markeret med rødt.

Figur 3 viser det areal som skal afgræsses markeret med rødt.

Det nærmeste andet beskyttet § 3 natur er en eng, som ligger umiddelbart nord for ejendommen. Merdepositionen er beregnet til -2,7 kg N/ha/år i forhold til 8-årsdriften og -2,6 kg N/ha/år i nudriften, altså et fald i depositionen ved ansøgt drift.

Engen blev besigtiget i 2024. Der er tale om en tidligere kultureng med dominans af græs og næringskrævende arter. Mod vest er et kærrområde med forekomst af eksempelvis Alm. sumpstrå, Kærduert og Dyndpadderok. Ingen af de fundne arter er kvælstoffølsomme, og engen vurderes derfor ikke som værende følsom overfor luftbåren ammoniak, hvorfor vi vurderer at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring.

Bilag IV vurdering

Kommunen vurderer, at etableringen af anlæggene ikke vil ødelægge voksesteder for bilag IV planter. Anlæg skal enten placeres på eksisterende befæstede arealer på ejendommen eller på arealer ved ejendommen som er i omdrift, hvor der i forvejen sker regelmæssig landbrugsmæssig aktivitet. Nærmeste fund er en Gul stenbræk, der er registreret i kærområdet ved Ørndrup-Tværæk 580 meter vest for ejendommen.

Der er ikke registreret §3 beskyttede søer eller vandhuller indenfor projektområdet, hvorfor vi vurderer, at der ikke er yngleområder for bilag IV-padder. Nærmeste sø ligger ca. 240 m nordvest for projektområdet. Mellem søen og projektområdet ligger der § 3 beskyttet natur (eng) og et vandløb.

Nærmeste sø mod sydvest ligger i en afstand til ejendommen på 400 m. Mellem denne sø og det eksisterende staldanlæg er der arealer i omdrift. Omkring søerne er der en udyrket bræmme. Projektområdet vurderes derfor heller ikke at være et væsentligt rasteområde for Bilag IV-padder.

Der ligger ikke vandløb indenfor projektområdet. Nærmeste vandløb ligger ca. 60 meter fra nærmeste eksisterende bygning på ejendommen. Nærmeste nye bygning er udvidelsen af ensilageopbevaringsanlæg som ligger i en afstand på ca. 80 m. Mellem vandløbet og ejendommen ligger primært § 3 beskyttet natur (eng og mose). Der er flere bilag IV-arter, der har vandløb som deres primære yngle- rasteområde. Relevante arter for området er Odder, Bæver og Grøn kølleguldsmed fordi ejendommen er indenfor disse arters udbredelsesområde. Odder og Bæver forekommer i flere af kommunens vandløb. Grøn kølleguldsmed er registreret i Lerkenfeld Å, som er et andet vandløbssystem, men spredning til det aktuelle vandløbssystem er en realistisk mulighed.

Projektet vurderes ikke at påvirke vandløbet eller vandløbets egnethed som yngle- eller rasteområde for de nævnte arter. Vi lægger vægt på, at ændringerne sker i 80 meters afstand til vandløbet samt det forhold at ændringerne er størrelsesmæssigt begrænsede og ikke inddrager udyrkede arealer.

Opbevaring af husdyrgødning og ensilage

Flydende husdyrgødning opbevares i ejendommens nye gyllebeholder. Derudover er der lejet kapacitet i gyllebeholdere på Ranumvej 41 og Havbrovej 59. Begge beholdere er forsynet med flydelag i overensstemmelse med kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen overdækket med vandtæt materiale. Ansøger har redegjort for, at den samlede opbevaringskapacitet udgør mindst 9 måneders behov. Ansøger oplyser, at møddingspladsen lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav med eksempelvis krav om afløb til opsamlingsbeholder.

Ensilage kan enten opbevares i markstak eller på ejendommens eksisterende ensilageopbevaringsanlæg, som udvides med denne miljøgodkendelse.

Kommunen har stillet vilkår om, at der på forlangende skal kunne fremvises dokumentation for, at afløb fra møddingsplads og ensilageopbevaringsanlæg er etableret af en autoriseret kloakmester. Vilkåret er stillet for at sikre overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om, at afløb skal føres i tætte, lukkede ledninger til en beholder, som opfylder bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 8, samt at der er tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

Spildevand og overfladevand

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet ønske om at udsprinkle væske fra ensilageopbevaringsanlægget.

Kommunen har stillet vilkår til udsprinklingen i henhold til byggeblad om udsprinkling af overfladevand. Byggebladet er i overensstemmelse med gældende lovgivning på området. Kommunen gør her opmærksom på, at der ikke må ske sammenblanding af husdyrgødning, hvis det skal udsprinkles. Desuden har kommunen stillet vilkår til, at der skal være 50 meters afstand til vandløb, dræn og grøfter ved udsprinkling af ensilagesaft mv. Dette vilkår er stillet for at sikre vandløb mod forurening af ensilagesaft mv.

Ansøger har oplyst, at tagvand fra "Kviestald NY" nedsives diffust. Der er stillet vilkår til at ved ansøgning om byggetilladelse skal der redegøres for håndteringen af tagvandet. Her vil der blive taget

stilling til om håndteringen kræver en udlednings eller nedsivningstilladelse fra spildevandbekendtgørelsen.

Ansøger har redegjort for tagvand fra eksisterende stalde. Enten ledes det diffust ud på jordoverfladen eller også ledes sammen med ensilagesaft til pumpebrønd og videre til opsamlingsbeholder (tidligere gyllebeholder).

Affaldshåndtering

Ansøger har oplyst, at affald håndteres i overensstemmelse med reglerne. Det betyder, at affaldet sorteres i forskellige fraktioner og afleveres til genanvendelse, hvis det er muligt.

Uheld og risici

Kommunen har stillet vilkår om, at der til enhver tid skal foreligge en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Formålet med vilkåret er at reducere risikoen for skader på miljøet i tilfælde af uheld, herunder spild af flydende husdyrgødning. Beredskabsplanen skal særligt tage højde for det nærliggende vandløb, som ligger ca. 60 meter fra den nærmeste gyllebeholder, samt de beskyttede naturarealer, der er beliggende mellem ejendommen og vandløbet.

Der er stillet vilkår til at der på tilsynsmyndighedens forlangende skal kunne fremvises dokumentation for at afløb i forbindelse med etablering af staldanlæg, ensilageopbevaring samt mødding skal være udført af en autoriseret kloakmester. Vilket er stillet for at sikre overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om, at afløb skal føres i tætte, lukkede ledninger til en beholder, som opfylder bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 8, samt at der er tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

5.3 Gener fra husdyrbruget

Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener med vilkår.

Lugt

De beregnede lugtgeneafstandene på hhv. 126, 362 og 583 meter til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og by er alle overholdt. De reelle afstande (vægtet gennemsnitsafstand) er hhv. 532/553 (Gyvelgårdsvej 3/Havbrovej 54B), 2.307 (udløst af Havbrovej 87) og 985 meter (Hornum - Kirke).

Tabel 1: geneafstande og reelle afstande til følsomme recipienter.

Områdetype	By/adresse/ område	Beregnet geneafstand (m)	Reel afstand fra anlæggets centrum (m)	Genekriterie overhold
Byzone	Hornum - kirke	583	985	Ja
Samlet bebyggelse / Rekreativt område	Udløst af Havbrovej 87	362	2.307	Ja
Enkelt bolig	Gyvelgårdsvej 3/Havbrovej 54B	126	532/553	Ja

Øvrige gener

Støj og vibrationer/rystelser

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, hvorfra der kan forekomme støj, vibrationer/rystelser fra driften på ejendommen. På baggrund af ansøgers redegørelse samt at der næsten er 300 m til nærmeste nabo vurderes støjgrænserne, som er fastsat med vilkår, at kunne overholdes. Kommunen er enig med ansøgers vurdering i at på grund af standen til nærmeste nabo vil de ikke blive påvirket væsentligt af vibrationer/rystelser.

Støv

Ansøger har redegjort i miljøkonsekvensrapporten for, hvorfra der kan opstå støvgener og hvordan det søges mindsket. Det vil primært være fra kørsel på vejen, da den i dag er en grusvej. Ansøger overvejer at asfaltere en del af vejen. Kommunens vejafdeling har udtalt, at det ikke kræver tilladelse fra kommunen at asfaltere en privat fællesvej.

Det skal bemærkes, at ændringer i regnvandets naturlige bane som følge af projektet kan udløse behov for en vurdering af forholdene fra kommunens spildevandsgruppe. Det påhviler ansøger at sikre, at sådanne ændringer håndteres i overensstemmelse med gældende regler.

Kommunen vurderer, på baggrund af ansøgers oplysninger, at der ikke vil opstå væsentlige støvgener fra husdyrbruget. Det vurderes, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår.

Lys

Ansøger oplyser i miljøkonsekvensrapporten, at der indendørs i staldanlægget er lysstofrør, som kun er tændt i vintermånederne og om natten er der vågelys. Udendørs er der 30 lamper som benyttes som orienteringslys. Ved det nye staldanlæg vil også blive sat lamper op. På grund af afstanden til nabobeboelse vurderes det ikke at give lysgener. Det vurderes, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår.

Skadedyr

Ansøger oplyser, der bruges bekæmpelsesmidler til at mindske fluer på ejendommen.

Kommunen har stillet vilkår til, at retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi skal følges for, at sikre en effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget.

Der er også stillet vilkår til, at befæstede arealer inden- og udendørs skal renholdes for foderrester og husdyrgødning. Dette også for at mindske tilhold af skadedyr som f.eks. rotter.

Det er kommunens vurdering at beliggenhed samt beskrevne tiltag sikre at ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener.

5.4 Samlet vurdering

Kommunen vurderer, at ansøger har redegjort for at ændringen af husdyrbruget, i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, ikke vil indebære væsentlige indvirkninger på miljøet. Kommunen har fastholdt tiltag til reduktion af gener og forurening med vilkår.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. På den baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes.

6. Øvrige oplysninger

6.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f.eks. byggelovgivningen er ikke omfattet heraf. Evt. byggeri og ændret arealanvendelse skal derfor anmeldes særskilt med tilhørende nødvendige beskrivelser og tegningsmaterialer.

Hvis udvidelsen medfører, at indvindingen overskrider vandindvindingstilladelsen, skal der ansøges om en ny vandindvindingstilladelse.

6.2 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed på kommunens hjemmeside i 14 dag i perioden den 7. april 2025 – 21. april 2025. Vesthimmerlands Kommune har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 30 dage, i perioden d. 16. december 2025 – 14. januar 2026. Der er indkommet bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening (DN) til placering af den nye stald i forhold til eksisterende beplantning samt Bilag IV-arter. Desuden var der bemærkninger til afløbsplanen. Det samlede høringssvar fremgår af bilag 7.5.

På baggrund af høringssvaret har ansøger uddybet placeringen af "Kvisetald NY" samt vurderet yderligere på Bilag IV. Desuden er afløbsplanen justeret. Ansøgers bemærkninger i helhed fremgår af bilag 7.6.

Dette har resulteret i at kommunen har uddybet begrundelsen for det stillede vilkår til håndtering af tagvand til "Kviestald NY".

Afgørelsen er annonceret på kommunens hjemmeside d. 3. februar 2026.

6.3 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelsen overholdes.

6.4 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter modtagelsen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage.

Klagen indsendes via hjemmesiden Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/>. Klagen skal være modtaget senest d. 3. marts 2026.

Der kan være gebyr på at klage. Reglerne kan du ligeledes se på hjemmesiden Nævnenes Hus.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

6.5 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse og har modtaget kopi af denne miljøgodkendelse.

Ejer: Christoffer Sunesen
Konsulent: Rikke Havstein

faderstrupgaard dairy@gmail.com
rhh@slagtekalve.dk

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Styrelsen for Patientsikkerhed

trvest@stps.dk

Rådet for Grøn Omstilling

info@rgo.dk

Danmarks Naturfredningsforening

dnvesthimmerland-sager@dn.dk

DN Vesthimmerland

vesthimmerland@dn.dk

Danmarks Fiskeriforening

mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforening

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund

tha@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening

natur@dof.dk

DOF - Nordjylland

vesthimmerland@dof.dk

6.6 Stamdata

Titel	Miljøgodkendelse af kvægbruget
Godkendelsesdato	3. februar 2026
IT-ansøgning	246524 vers. 13
Adresse	Havbrovej 54, 9600 Aars
Ansøger og ejer	Christoffer Sunesen
CVR-nr.	42312592
CHR-nr.	32967
Matr. Nr.	3a, Helminggård, Ulstrup m.fl.
Telefon og E-mail	22203959 og fadestrupgaard dairy@gmail.com
Ansøgers konsulent	Slagtekalverådgivning ApS, Rikke Havstein
Udarbejdet af	Ayoe Henriksen
Kontrolleret af	Karin Holk

Vesthimmerlands Kommune
Vester Boulevard 7
9600 Aars
Telefon: 99 66 70 00
www.Vesthimmerland.dk
post@Vesthimmerland.dk

7. Bilag

- 7.1 Miljøkonsekvensrapport
- 7.2 Bygningsoversigt
- 7.3 Afløbsplan
- 7.4 Naturvurdering kategori 3
- 7.5 DN's høringssvar til udkast til miljøgodkendelse
- 7.6 Ansøgers bemærkninger til DN's høringssvar

Miljøkonsekvensrapport

til § 16a

Christoffer Sunesen
Havbrovej 54
9600 Års

Udvidelse af mælkeproduktion

Datablad

Ansøger og ejer:	Christoffer Sunesen Havbrovej 54 9600 Års Mobil: 22203959 Mail: fadestrupgaard dairy@gmail.com
Husdyrbrugets adresse:	Havbrovej 54 9600 Års
CVR-nummer:	42312592
CHR-nummer:	32967
Kommune:	Vesthimmerlands Kommune
BFEnummer:	9557975
Matrikel nummer:	Matrikel: 2ag - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 3d - Nr. Havbro, Havbro Matrikel: 1cb - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1bæ - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1u - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1p - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1ø - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 2æ - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1ci - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 1cg - Grårup By, Ulstrup Matrikel: 3ad - Helminggård, Ulstrup Matrikel: 3be - Helminggård, Ulstrup Matrikel: 3bf - Helminggård, Ulstrup Matrikel: 3a - Helminggård, Ulstrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger:	
Ansøgningsskema:	246524 i Husdyrgodkendelse.dk
Konsulent:	Slagtekalverådgivning ApS Herningvej 23 7300 Jelling CVR-nr.: 29 21 03 30 Slagtekalve- og miljørådgiver Rikke Hald Havstein Tlf.: 21 44 12 52 Mail: rhh@slagtekalve.dk
Ansøgning indsendt:	03-09-2024, 23-09-2024, 13-11-2024, 19-12-2024, 16-06-2025, 04-07-2025, 02-09-2025, 10-09-2025, 13-10-2025, 11-11-2025, 08-12-2025, 02-02-2026

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer husdyrproduktionen Fadestrupgaard på Havbrovej 54, 9600 Års. Der ansøges om et produktionsareal på i alt 5.121 m² til malkekvægsproduktion, hvor der sker en udvidelse af allerede godkendt produktion. Der ansøges om en miljøgodkendelse efter 16a, grundet en samlet årlig emission på 4.804,9 kg NH₃/år.

Der ønskes godkendelse af en ny stald i nærheden af eksisterende staldbygninger, en godkendelse af kalvehytter, flytning af møddingsplads og gyllebeholder, samt udtagning af ældre gyllebeholdere til restvandbeholdere. Derudover udvidelse af eksisterende ensilageplads, og omdannelse af køresilo til kalveplads til kalvevogne.

Parenteser i afsnit henviser til BBKG 2020-12-29 nr. 2256 Bilag 1, som beskriver de ansøgningskrav der stilles ved en ansøgning om miljøgodkendelse efter §16 a eller §16 b i husdyrbrugloven.

Ikke-teknisk resumé (E2)

Produktion

Dyreholdet udvides med ny kviestald, kalveplads, kalvehytter og halmopbevaring i forbindelse med den nye kviestald, flytning af ikke-opført gyllebeholder og møddingsplads, og udtagelse af to ældre gyllebeholdere til restvand. Derudover ønskes ensilagesiloen, som er anmeldt tidligere, at gøres større i bredde og længde, så der er plads til det øgede foderopbevaringsbehov i forbindelse med udvidelsen. Det ønskes at gøre produktionen mere fremtidssikret ved at have plads til kvier og opdræt hjemme. Ved at have plads hjemme, undgås der en del trafik og gener fra flytning af dyr mm. Derudover ønsker ejer at tilgodese den omkringliggende natur og derved udtage to gyllebeholdere, der er tæt placeret på en §3 eng nord for ejendommen. Beholderne skal fremover bruges til restvand. Udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig for at kunne sikre ejendommens fortsatte drift. Se situationsplanen. Udvidelsen af produktionen udløser at der søges om en §16a miljøtilladelse grundet en samlet årlig emission på 4.804,9 kg NH₃/år.

Udvidelsen sker i flexgruppe i ny kviestald for at give miljøgodkendelsen størst mulig fleksibilitet. Det samlede produktionsareal bliver på 5.121 m².

Landskabelige forhold

De nye opførsler og befæstede arealer placeres i umiddelbar tilknytning til de eksisterende stalde. Gyllebeholderen placeres langs grusvejen for at sikre gode tilkørselsforhold. Ejendommens placering indenfor særlige områder i kommuneplanen er beskrevet i ansøgningen og i tidligere anmeldelse om ensilageplads.

Potentielle gener

Lugt

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Natur

Ansøger indvilliger i at afgræsse et overdrev mod nordøst, som følge af en øget deposition i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes at den øvrige omkringliggende natur ikke påvirkes negativt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjpåvirkning af omgivelser mm. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste tilgængelige teknologi)

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 4.805 kg ammoniak pr. år. BAT er overholdt med en margin på 0 kg. Kravet til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. BAT kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af teltoverdækning på en gylletank e.l.

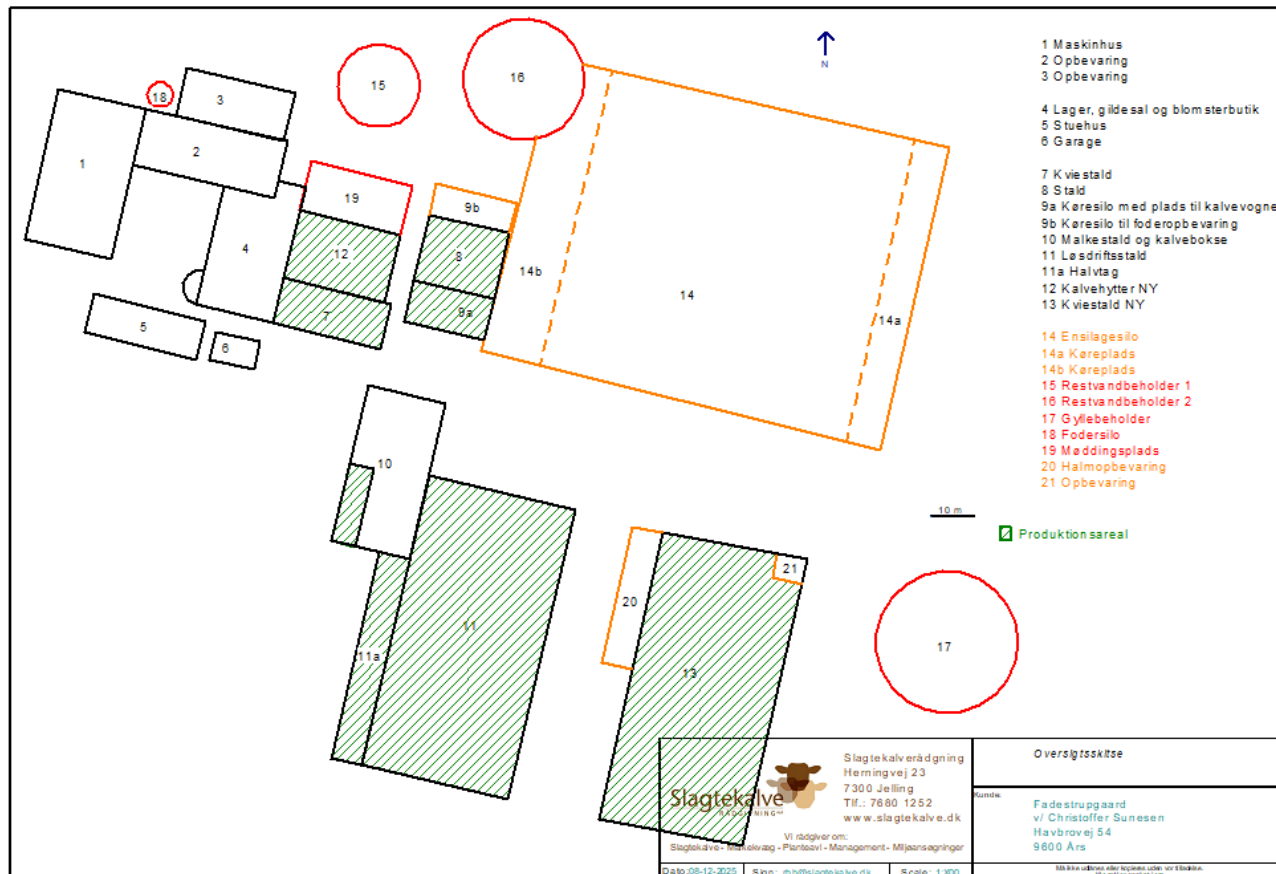
Alternative løsninger

Der er vurderet på alternative placeringer af den nye stald, kalvehytter og gyllebeholder, men de valgte placeringer er de bedste set i forhold til ejendommens øvrige staldbygninger og logistikken generelt på og omkring ejendommen.

Husdyrbruget og det ansøgte (B1-B10)

Husdyrbruget er en malkekvægsbesætning, som har tilladelse til 2.705 m² med en årlig ammoniakemission på 2.989 NH₃/år. Malkekvægsproduktionen har været på ejendommen i en lang årrække.

Produktionsarealerne på ejendommen er placeret i bygningerne 7-13, jf. Figur 1.

Figur 1. Bygningsoversigt

Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a)

Anlægget

Ansøger ønsker at nedlægge brugen af to ældre gyllebeholdere og i stedet bruge dem til overfladevand for at mindske depositionen af ammoniak i nærheden af §3 natur, de kaldes derfor Restvandbeholder 1 og 2 i denne ansøgning. Ansøger ønsker at lovliggøre kalvehytter, ændre vilkår for eksisterende produktionsareal i stald, opføre ny stald til kvier og goldkøer og flytte allerede godkendt gyllebeholder, som endnu ikke er opført. Derudover omdannes nuværende køresilo (9a) til kalveplads med mulighed for at kalvene kan opstaldes i kalvevogne, der kan flyttes rundt på pladsen. Anlægget består af en række staldbygninger af forskellig alder. Eksisterende løsdriftstald til malkekøer er opført i 2005. De ældste stalde er fra 1900, hvor der er sket en udvidelse i 1965 og 1972. De ældste stalde er løbende renoveret, mens nogle er sløjfet som produktionsstalde. Der er dybstrøelsesbokse i alle stalde, og fast drænet gulv i løsdriftstald og ny kvistald. Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger. Desuden ønskes en udvidelse af plansiloerne, for at kunne opbevare foder til udvidelsen af husdyrbruget. I nordøstlige hjørne af Kvistald NY laves et område til opbevaring, så afstand fra produktionsareal til drikkevandsboring overholdes. Området til opbevaring adskilles fra produktionsarealet med en mur og er dermed ikke en del af produktionsarealet.

Ensilagesiloen etableres med en mur mod nord bestående af fundablokke eller lignende materiale. Derudover vil 0,5-1 meter af den nordligste del af pladsen have en stejl skråning/vulst ind mod pladsen, så eventuel pladsvand med ensilagesaft ikke har mulighed for at sive til naturpunkter nord for pladsen.

Kviestald NY vil blive etableret i materialer lignende den eksisterende løsdriftsstald eller som en teltstald. Teltstaldene er kendt fra minkproduktionen og der er flere kvægejendomme der er begyndt at benytte dem. Det giver godt lys i stalden, der højner velfærden og fremmer kviernes brunstcyklus. En stald med lignende udseende, som har givet ansøger inspiration kan ses her:

<https://norcover.eu/projekter/ungdyrstald-hans-skovgaard/>.

Dyrehold

Produktionen har tidligere haft en tilladelse til et dyrehold på 303 DE, i alt 160 køer med fuldt opdræt. Vesthimmerlands Kommune har d. 22. juli 2022 givet en §16b miljøtilladelse til omdannelse til dybstrøelsesstald i eksisterende bygninger, en ny gyllebeholder, udvidelse af ensilageplads og ændret anvendelse af eksisterende stald. Der er derudover givet et tillæg til eksisterende §16b tilladelse d. 23. januar 2023, og i 2025 en anmeldelse til udvidelse af eksisterende ensilagesilo med yderligere én silo.

Ansøger ønsker at udvide med nye bygninger, ændret anvendelse og udvidelse af ensilagesilo mm. og samtidig opnå større fleksibilitet i forhold til produktionen ved at udvide med flexgruppe som dyretype.

Produktionsarealer

På ejendommen er der følgende stalde med husdyrproduktion:

Stald 3:	Dybstrøelsesstald til malkekøer, kvier og stude med et samlet areal på 280 m ² , hvoraf 250 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i 8-års drift.
Stald 7:	Dybstrøelsesstald til alle kvæg fra år 1900 med et samlet areal på 265 m ² , hvoraf 150 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.
Stald 8:	Dybstrøelsesstald til alle kvæg fra år 1972 med et samlet areal på 338 m ² , hvoraf 250 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift og nudrift.
Stald 9a:	Dybstrøelsesstald til kalve under 6 måneder med et samlet areal på 146 m ² , hvoraf 146 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift.
Stald 10:	Dybstrøelsesstald til kalve under 6 måneder fra år 2005 med et samlet areal på 80 m ² , hvoraf 80 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.
Stald 11:	Løsdriftsstald til alle kvæg fra år 2005 med et samlet areal på 2300 m ² , hvoraf 1890 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i nudrift, ansøgt drift og 8-årsdrift.
Stald 11a:	Fast drænet stald til malkekøer, kvier og stude med et samlet areal på 340 m ² , hvoraf 335 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i nudrift og ansøgt drift.
Stald 12:	Dybstrøelseshytter til kalve under 6 måneder med et samlet areal på 329 m ² , hvoraf 270 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift.
Stald 13:	Løsdriftsstald til alle kvæg med et samlet areal på 2210 m ² , hvoraf 2000 m ² anvendes som produktionsareal. Stalden indgår i ansøgt drift. 1550 m ² af stalden er med gulvtypen Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, mens 450 m ² af stalden er dybstrøelsesområde.

Øvrige arealer bruges til foderborde, foderopbevaring, drivgange m.v. og indgår ikke i produktionsarealet.

Produktionsarealet i de enkelte stalde er fremkommet i en kombination opmålinger foretaget af landmand og miljørådgiver, og oplysninger fra ansøger.

Kort beskrivelse af tidligere Miljøgodkendelser og nuværende ansøgning

Produktionsarealernes udvikling over de seneste otte år ses i Tabel 1.

Tabel 1 Ejendommens udvikling. Dyretype, staldsystem og produktionsareal

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m2)		
		8-årsdrift	Nudrift Tillæg til §16b Miljøgodkendelse 23/01-2023	Ansøgt 2024
Stald 3	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.	250		
Stald 7	Alle kvæg. Dybstrøelse.	150	150	150
Stald 8	Alle kvæg. Dybstrøelse.		250	250
Stald 9a	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse.			146
Stald 10	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse.	80	80	80
Stald 11	Malkekøer, kvier og stude.			
	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.	1700	1700	1700
	Alle kvæg. Dybstrøelse.	190	190	190
Stald 11a	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.		335	335
Stald 12	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse.			270
Stald 13	Alle kvæg. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.			1550
	Dybstrøelse.			450
I alt		2.370	2.705	5.121

Der er ansøgt med flexgruppe i den nye stald, for at give ansøgningen størst mulig fleksibilitet. I flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse indgår følgende dyretyper, jf. Figur 2:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Figur 2. Overblik over flexgruppe.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Overblik over gødningslagre.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder NY	Flydende			4000 m3	810
Møddingsplads NY	Fast				225
Nudrift					
Gyllebeholder1	Flydende				252
Gyllebeholder 2	Flydende				657
Gyllebeholder NY	Flydende			4000 m3	810
Møddingsplads	Fast				427
8 års drift					
Gyllebeholder1	Flydende				252
Gyllebeholder 2	Flydende				657
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				90
8 års drift - Ingen data					

Figur 3 Gødningslagre. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget.

Dybstrølsen anvendes til flydelag i gylletankene, markstak, til nedpløjning i marken eller opbevares på møddingsplads. Møddingspladsen overdækkes når der er gødning på arealet. Husdyrgødningen håndteres efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Møddingspladsen er ca. 225 m². Figur 3 viser et overblik over gødningsopbevaring i de tre drifter.

Drift af anlæg – management

Driften af anlægget er beskrevet i de ovenstående afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen i form af fast dyrlægeaftale
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA.
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres kontrol af elinstallationerne af autoriseret el-installatør
- Der udføres årlig kontrol af brandslukningsudstyr
- Der udarbejdes gødningsregnskab for ejendommen
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.

- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og opformering af skadegørende dyr og insekter.

Anlægsarbejder og bygningsændringer (B2, E1a)

Der ansøges om opførsel af Kviestald NY og Kalvehytter NY, ændret brug af køresilo til plads til kalvevogne, samt en flytning af møddingsplads og gylletank (som endnu ikke er opført). Derudover sløjfes brugen af begge eksisterende gyllebeholdere, som efterfølgende bruges til overfladevand uden saft fra ensilageplads eller lignende og kaldes restvandbeholdere. Produktionsarealet i stald 8 ansøges om at kunne bruge hele året. Der laves ingen bygningsændringer i de resterende stalde.

Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Der er ingen forhold til andre husdyrbrug.

Ophør

Ved ophør af produktion på ejendommen, tømmes produktionsanlæg for dyr og gødning og anlægget vaskes og desinficeres.

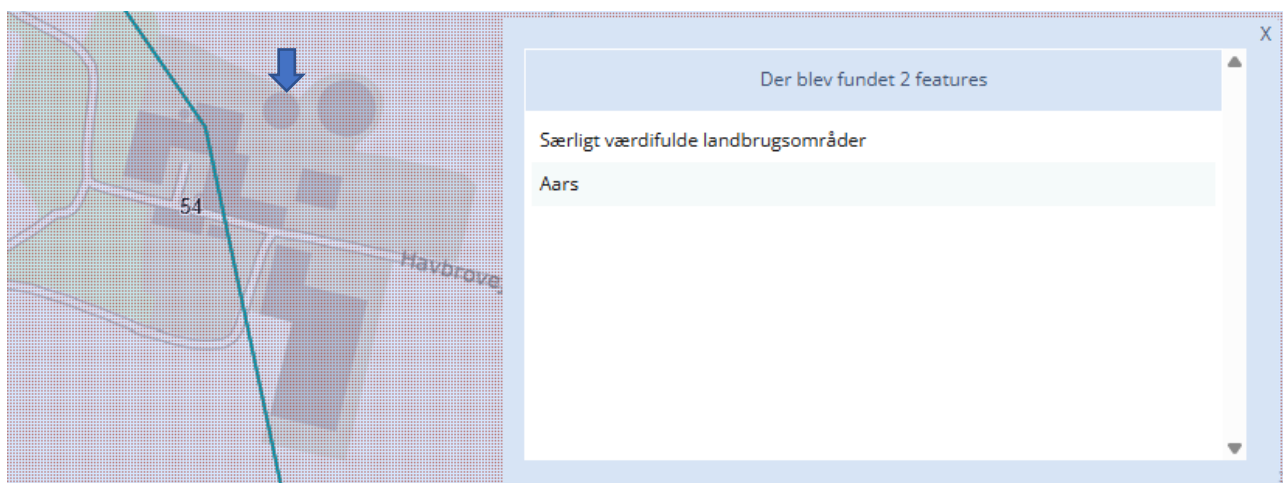
Følgende tiltag planlægges ved husdyrbrugets eventuelle ophør:

- Stalde og opbevaringsanlæg tømmes og rengøres.
- Husdyrgødningen bortskaffes efter gældende regler.
- Gyllebeholdere rengøres og sløjfes.
- Foderbeholdere og -anlæg tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. bortskaffes efter gældende regler.
- Tilsynsmyndigheden orienteres om husdyrbrugets ophør.

Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav

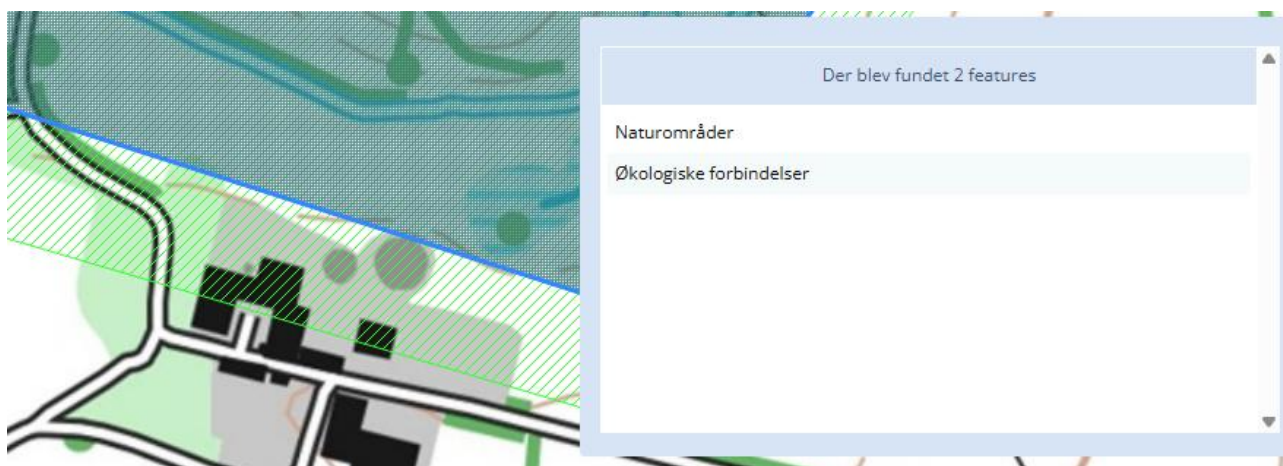
Planforhold, landskab og kulturarv

Ejendommen er beliggende i på grænsen mellem Overlade og Hyllebjerg og Aars, som begge er markeret som særligt værdifulde landbrugsområder 4.1, se figur 4, i Kommuneplanen 2021-2033, hvor landbruget skal have plads til at udvikle sig under hensyntagen til andre. Infrastrukturen vurderes som god i området, hvor der er god fremkommelighed for landbrugsmaskiner på tværs af og indenfor området.

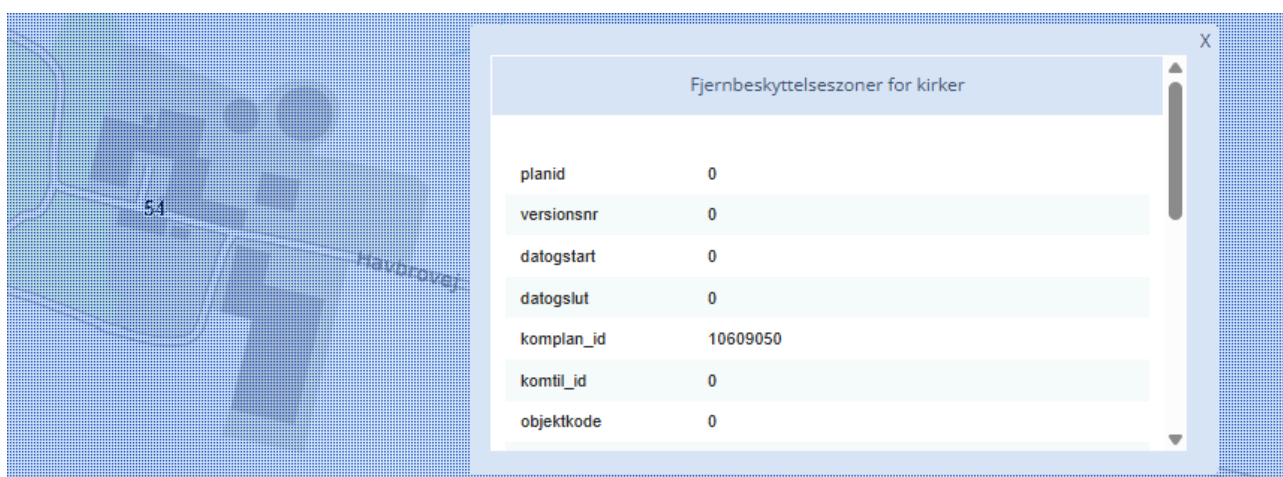

Figur 4 Planforhold omkring ejendommen, jf. Kommuneplanen 2021-2033

Den nordlige del af ejendommen er placeret indenfor økologiske forbindelser som er en del af Det Grønne Danmarkskort 5.2, se figur 5. Det Grønne Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder på tværs af kommunegrænser.

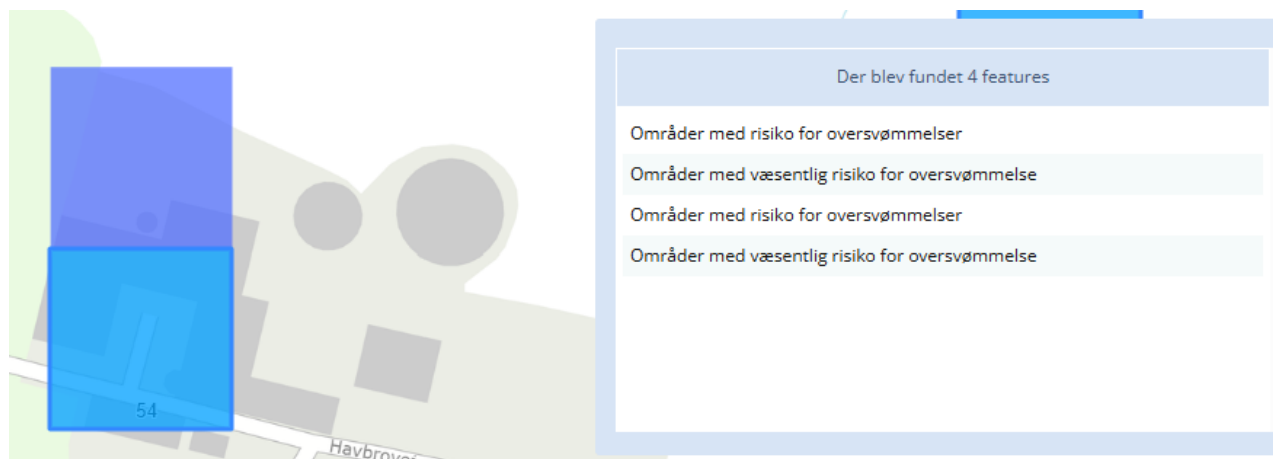

Figur 5. Grønt Danmarkskort

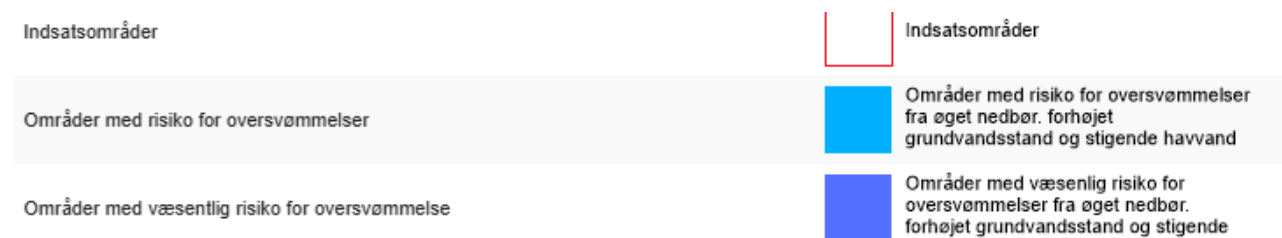

Figur 6 Fjernbeskyttelseszone for kirker

Ejendommen ligger indenfor fjernbeskyttelseszonen for Ulstrup Kirke, 5.4, se figur 6, hvor der i beskyttelsen fremgår følgende: *Uden for kirkeanlægget omfatter det arealer nord og vest for kirken. Arealerne omkring Ulstrup Bæk syd for kirken indeholder beskyttede naturtyper som bl.a. natureng og overdrev. De øvrige arealer inden for kirkens særlige interesseområde er ikke omfattet af særlige beskyttelsesbestemmelser eller udpegninger, der kan medvirke til at sikre kirkens visuelle værdi i landskabet.*

Figur 7. Oversvømmelse og erosion

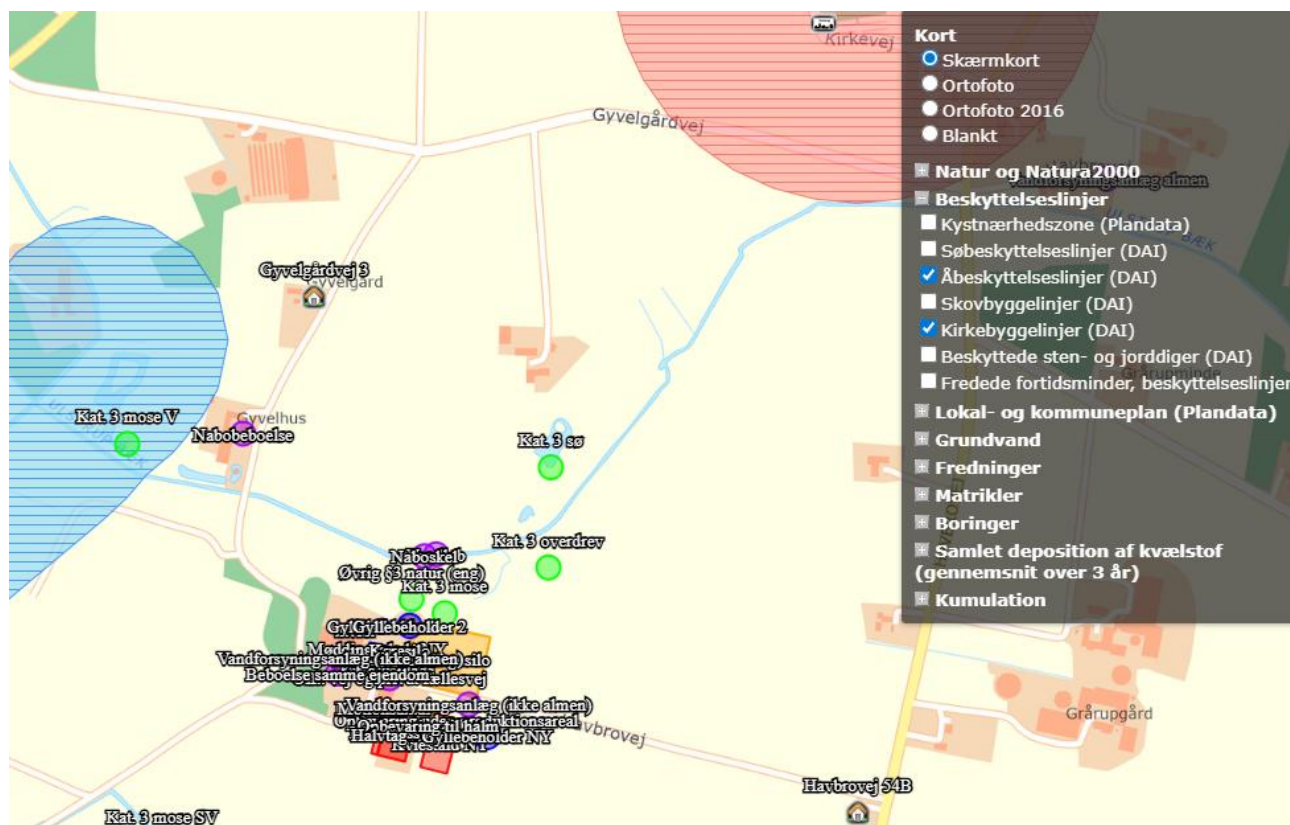

Figur 8. Signaturforklaring for oversvømmelse og erosion.

Noget af ejendommen ligger indenfor udpegningsområde for oversvømmelse og erosion, se figur 7 og 8. Indenfor disse områder må der, som udgangspunkt, ikke ske ny byudvikling, anlæg eller ændret arealanvendelse. Disse områder er udpeget på de ældre bygninger, og har derfor ikke indflydelse på det område, hvor Christoffer ønsker at bygge ny stald, kalveplads, møddingsplads og gyllebeholder.

Ejendommen ligger ikke indenfor sø-, å-, eller fortidsmindebeskyttelseslinjer eller indenfor kirke- eller skovbyggelinjer, se figur 9, der viser de nærmeste beskyttelseslinjer. Ejendommen ligger desuden uden for områder med landskabelig interesse, geologiske og biologiske interesseområder (økologiske forbindelseslinjer).

Den nye kviestald placeres ca. 20 meter fra eksisterende bygninger, for at gøre placeringen mest mulig fremtidssikret, så der er mulighed for senere etablering af foderbord mm. mellem staldene. Den nye stald opføres i samme eller lignende materialer, som de eksisterende stalde. Det vurderes, at den ansøgte Kviestald NY, Kalvehytter NY, kalveplads og møddingsplads tager hensyn til de landskabelige forhold og at byggeriet kan opføres uden at påvirke landskabet væsentligt. Gyllebeholderen flyttes på den anden side af læbæltet, nær eksisterende vej. Placeringen reducerer antallet af transporter og mulige gener for de nære omgivelser. Det vurderes, at stalden, kalvehytterne, kalvepladsen, møddingspladsen og gylleholderens placering er forenelig med de landskabelige hensyn, der er for området.

Figur 9 Åbeskyttelses- og Kirkebyggelinjer. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Generelle afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 har fastsat nogle krav til minimumsafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. Afstandskrav og den faktiske afstand fra anlægget vises i nedenstående tabeller.

Nærmeste	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald	Beskrivelse
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Gyvelgårdvej 3)	50	Ca. 420 m.	fra Kalvehytter NY
Nærmeste samlede bebyggelse (Havbrovej 87)	50	Ca. 2 km.	fra Kviestald NY
Nærmeste byzone/sommerhusområde (Byzone ved Ulstrup Kirke)	50	Ca. 920 m.	fra Kalvehytter NY
Enkelt vandindvindingsanlæg	25	25 m.	Boring 39.1730 fra Kviestald NY
Fælles vandindvindingsanlæg	50	Ca. 2,7 km.	Boring 39.1130
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 kvm	15	Ca. 117 m.	Fra Kalvehytter NY
Offentlig vej og privat fællesvej	15	7,5 m. 13 m	Havbrovej Fra Kalveplads Fra Kalvehytter NY
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m.	
Beboelse på samme ejendom	15	>15 m.	
Naboskel	30	>30 m.	

Afstandskravet på 15 meter til privat fællesvej overholdes ikke for Kalveplads og Kalvehytter NY. De sydvendte hytter kommer til at ligge ca. 13 meter fra privat fællesvej Havbrovej. Der ansøges om dispensation fra afstandskrav til offentlig vej.

Dispensationsansøgning til afstandskrav til privat fællesvej

Placeringen af Kalvehytter NY og Kalveplads er valgt af hensyn til de landskabelige påvirkninger og den generelle logistik på ejendommen. De eksisterende bygninger er placeret tæt på vejen, og ansøger ønsker

at fastholde denne linje, så ejendommen fremstår sammenhængende og harmonisk. Kalvehytterne er placeret på den allerede godkendte møddingsplads, mens kalveplads placeres i eksisterende køresilo.

Alternativt vil kalvehytterne og kalvepladsen skulle placeres i marken, hvor karakteren af det omkringliggende landskab vil påvirkes. Placeringen længere ude i marken vil også ødelægge marken uforholdsmæssigt meget i forbindelse med markarbejde. Logistikken på og omkring ejendommen vil også blive væsentligt mere strømlinet med den ansøgte placering. Havbrovej er en mindre befærde vej, som giver adgang til naturområder og markveje, og er umiddelbart ikke en gennemfarts- eller forbindelsesvej til anden vej. For at fortsætte den sammenhængende linje ud mod den private fællesvej ansøges derfor om dispensation til afstand til privat fællesvej. På den baggrund vurderes det, at der kan gives dispensation til overskridelse af afstandskravet til privat fællesvej.

Ammoniakemission og -deposition (B5, B4 og D1b)

Via Husdyrgodkendelse.dk er der lavet en beregning af ammoniakemissionen i de tre drifter. Ammoniakberegningen er lavet på baggrund af gultype, dyretype, opbevaringslagre samt evt. miljøteknologier. Figur 6 viser den samlede ammoniakemission for de tre drifter. Den samlede ammoniakemission i ansøgt drift er 4.804,9 kg NH₃-N/år. Det er en meremission på 1.816,1 kg og 2.365,7 kg i forhold til henholdsvis nudrift og 8-års driften.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i			
Samlet emission: 4804,9 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): 2365,7 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 1816,1 (kg NH ₃ -N/år)
4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldfasnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4480,9	324,0	4804,9
Nudrift	2269,0	719,8	2988,8
8 års-drift	2075,8	363,4	2439,2

Figur 10 Ammoniakemission i ansøgt, nudrift og 8-årsdrift. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på relevante naturarealer i nærheden af ejendommen, jf. Figur 7.

Beskrivelse af § 7 natur

Nærmeste kategori 1-natur er en hede, beliggende ca. 5,7 km. nord for ejendommen. Området har kumulation til 2 øvrige husdyrbrug og den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningssystemet 0,0 kg. N.

Der er derved ingen negativ påvirkning af områderne fra produktionen på Havbrovej 54.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §7 er en hede 3,1 km. nordøst for ejendommen.

Der er foretaget en beregning på ammoniakdeposition på områderne, som viser, at totaldepositionen på naturområderne er på 0,1 N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 2-natur er 1,0 N/ha/år. Det vurderes derfor, at området ikke vil blive negativt påvirket af udvidelsen på ejendommen.

Nærmeste kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, samt ammoniakfølsomme skove. Nærmeste kategori 3 natur er en mose beliggende ca. 30 m. nordøst fra

Restvandbeholder 2. Der er en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år i forhold til 8-års drift og -0,8 N/ha/år i forhold til nudrift.

Til kat. 3 overdrev nordøst for ejendommen er merdepositionen i forhold til 8-års og nudrift beregnet til henholdsvis 1,6 og 1,2 N/ha/år. Ansøger indvilliger i at lade overdrevet blive afgræsset for at imødegå påvirkningen fra den øgede ammoniakdeposition. Overdrevet vil blive afgræsset som naturplejeformål og dyrene vil ikke blive tilskuds fodret. Der vil gå ca. 3 stude eller lignende kvæg på arealet fra senest 15. april til græssets vækstsæson stopper. Kommunens naturvurdering og kortbilag over det areal (12-1), der skal afgræsses findes i bilag. Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug vurderer kommunen, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak fra husdyrbruget til kategori 3-natur.

Oversigt af naturpunkter ? i							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 2 Hede Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Øvrig §3 natur (eng)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-2,7	-2,6	7,1
Kat. 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,4	1,3
Kat. 3 mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,7
Kat. 3 mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,3	0,9
Kat. 3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,6	1,2	3,5
Kat. 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	-0,8	11,1
Kat. 2 lobeliesø N	Kategori 2	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 hede NØ	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 overdrev NØ	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Figur 11 Oversigt over de nærmeste naturpunkter. Fra Husdyrgodkendelse.dk

Øvrig §3-beskyttet natur

Nærmeste vejledende registreret §3 natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3 er en eng beliggende ca. 18 m. nord for eksisterende Restvandbeholder 2, restvandbeholderen er, sammen med Restvandbeholder 1, tidligere gyllebeholdere, som fremover ikke benyttes til gylle, men til opsamling af ensilagesaft til udsprinkling. Restvandbeholder 1 ligger ligeledes nær engen, og denne restvandbeholder benyttes heller ikke til gylle fremover. Merdepositionen på engen er 1,7 kg N/ha/år i forhold til 8-års drift og 1,8 N/ha/år i forhold til nudrift.

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Kategori 1-natur		
Hede NØ	50	Ca. 5,7 km
Overdrev NØ	50	Ca. 5,9 km
Kategori 2-natur, nærmeste		
Lobeliesø N	50	Ca. 4,3 km
Hede Ø	50	Ca. 3,1 km
Kategori 3-natur, nærmeste (mose)	-	Ca. 25 m (fra plansilo)

Resultatet viser, at den samlede ammoniakdepositionen ikke overstiger husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens grænseværdier og afstandskrav.

Plansilo udvides mod nord, for at gøre plads til foderopbevaring til udvidelsen i produktionsareal. Der er 25 meter fra plansilo til nærmeste kat. 2 mose. Plansiloen kan kun udvides mod nord, da der er en vej langs siloen mod syd. Ansøger ønsker denne placering, da det er i forbindelse med allerede eksisterende plansilo, og dermed skaber mindst muligt byggeri i åbent land.

Beskyttede arter

Beskyttede dyr og planter omfattet af den danske rødliste og habitatsdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. Søgning på Naturdata viser, at der alene er registreret Purpur-gøgeurt ca. 600 meter vest for ejendommen, jf. Figur 8.

Figur 12 Registrerede rødlistearter, EU-listen og fredede arter. Kilde: Naturdata

Det vurderes, at med den eksisterende viden om arternes udbredelse må det antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe levevilkår for truede plante- og dyrearter.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen beskyttede sten- og jorddiger på området for placeringen af den nye stald og kalvehytter.

Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c)

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med udmugning af dybstrøelse samt udbringning af samme.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk og er angivet i tabellen herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	7.610,5	31.915	7.610,5	31.915
Ansøgt drift	15.422,5	64.675	15.422,5	64.675
Forskel	7.812	32.760	7.812	32.760

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der sker en stigning i lugten fra nudrift til ansøgt drift pga. udvidelsen.

Ansøgningssystemet har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra anlægget til forskellige beboelsestyper for at lugtkravene er overholdt. Afstandene er beregnet ved fuld belægning i staldene.

Af figur 9 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til hhv. nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand kan staldanlæg være screenet bort som følge af afstand og der kan være korrigeret for vindretning samt lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af den sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt. Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 521 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer, der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse vil være hørings- og klageberettigede, jf. Figur 139:

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Gyvelgårdvej 3	0	FMK	124,2	124,2	533,8	Ja
 Havbrovej 54B	0	FMK	124,2	124,2	551,9	Ja
 Havbrovej 87	0	NY	389	350,1	2304,4	Ja
 Byzone ved Ulstrup kirke	0	NY	567	567	986,7	Ja
Konsekvenszone: 521 m Red: Bemærk at genafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.						

Figur 13. Lugtgenafstande. Kilde: Husdyrgodelse.dk

Lugtberegningerne viser, at lugtgenafstanden overholdes for såvel nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone. Da alle lugtgenafstande er overholdt, vurderes det, at der ikke vil opstå væsentlige lugtgener.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger (B7, E1b)

Ved en husdyrproduktion, vil der forekomme andre emissioner og genepåvirkninger. Disse er der redegjort for i de følgende afsnit.

Støj (B7, E1b)

Støjkilde	Tidsrum
Korn- og fodertransporter	Efter behov. Udelukkende i dagtimerne.
Lydafgivelse fra husdyrene	Oftest i dagtimerne
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimer efter behov.
Interne og eksterne transport	Ved levering af korn og foder i dagtimerne. Afhentning af dyr i dagtimerne. Afhentning af mælk hver anden dag i dagtimerne.

Støj fra husdyrbruget er opdelt efter støjkilde og opgjort i tidsrum, jf. ovenstående tabel. Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner reparerer, så vidt det er muligt inden døre for at reducere støj. Støjgener fra transport vil blive imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning mm.

Det vurderes, at støj fra anlæg ikke øges væsentligt ved det ansøgte. Der vil være en mindre stigning i antal transport og støj fra husdyrene, men med ejendommens placering og beplantning omkring ejendommen og ved generelt valg af støjsvag teknologi, vurderes det at produktionen ikke vil medføre støjgener af væsentlig grad.

Rystelser og vibrationer (B7, E1b)

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget, vil kunne opstå eller forekomme i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, transport internt på husdyrbruget, aflæsning af foder samt ved transport af husdyrgødning. Der forventes at ske en lille stigning i rystelser og vibrationer der svarer til udvidelsen.

Rystelser og vibrationer søges minimeret ved vedligehold af maskiner og ved fart tilpasset forholdene.

Det vurderes at rystelser og vibrationer ikke vil påvirke naboerne negativt grundet afstanden til de nærmeste naboer.

Støv fra anlæg og maskiner (B7, E1b)

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og ved trafik op til ejendommen på grusvejen. Ansøger påtænker at asfaltere grusvejen for at imødegå støvgener.

Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener.

Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne. Støv søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

På baggrund af husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderhåndteringen samt ved transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lys (B7, E1b)

Der er lysstofrør i alle indendørs staldafsnit. De er tændt i vintermånederne hvor det er mørkt. Ellers bruges det naturlige lys som lyskilde. Der er vågelys om natten, hvor 10 armaturer er tændt fra kl. 23 til kl. 6. I øvrige staldafsnit er der lyskilde, som kan tændes når det er mørkt. Der vil løbende blive skiftet til lavenergilystofrør i alle staldafsnit.

Rundt på ejendommen er der placeret 30 gårdlamper, som fungerer som orienteringslys. Der vil blive opsat lidt flere lamper i forbindelse med de nye staldarealer, men det vurderes at det ikke vil være til gene for naboer mfl.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderes det, at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til væsentlig gene for de nære omgivelser.

Flue- og skadedyrsbekæmpelse (B7, E1b)

På ejendommen vil der blive foretaget en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang de måtte forekomme. Ejendommen har en aftale med Skankill om bekæmpelse af rotter og mus.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning. Derudover bekæmpes Neporex, som har en effekt mod fluelarver idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulighed. Luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give den ønskede effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne.

Fluebekæmpelsen foregår i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Egenkontrol:

- Forbrug af eksempelvis vand, diesel og energi overvåges via driftsregnskabet.
- Forbrug af råvarer som foder registreres via jævnlige E-kontroller. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden inden for kvæg. Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.
- Reparationsarbejde noteres.
- Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.
- Bedriften fører egenkontrol ved at være tilknyttet sundhedsrådgivning, overvåge gyllepumpning, kontrollere for flydelag, have kontrol af gyllebeholdere samt føre daglig tilsyn med anlæg herunder drikkebrug.

Til- og frakørselsveje samt transporter (B7)

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et retningsgivende antal transporter i nudrift og ansøgt drift.

Transporttype	Antal transporter pr. år		Transportmiddel
	Nudrift	Ansøgt drift	
Mælk	160	180	Lastbil
Foder	123	150	Lastbil
Halm	5 transporter i høst	6 transporter i høst	Traktor
Gyllekørsel inkl. Dybstrøelse	52 læs	60 læs	Lastbil
Brændstof, hjælpepestoffer etc.	52	52	Fragtbil
Grovfoder	150	170	Traktor
Afhentning af dyr	122	50	Bil med trailer
Døde dyr	12	12	Lastbil
Affald	12	12	Lastbil
Antal årlige transporter	688	744	

Langt de fleste transporter vil blive bedre udnyttet end det er tilfældet i dag, hvilket er årsagen til at antallet af transporter alene stiger med 56 transporter.

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Havbrovej. Der vil være transport til og fra ejendommen med lastbiler i forbindelse med afhentning af mælk og dyr samt ved levering af foderstoffer, dieselolie og andre hjælpepestoffer. Transport med traktor vil udgøre den største del. Det drejer sig om udkørsel af gylle og transport ved ensilering, samt kørsel med foder med traktor og lastbil. Markarbejdet er udliciteret, hvorfor markarbejdet ikke passes fra denne ejendom.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid kl. 7.00 til 18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold og sammenholdt med 100 meter til nærmeste nabobeboelse, vurderes det på den baggrund, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentlige gener for omkringboende.

Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b)

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og kommunens Affaldsregulativ for erhverv. Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr. Afhentes af DAKA.
- Forbrændingseget affald (f.eks. halmballesnor, papirsække etc.).
- Deponeringseget affald (f.eks. asbestholdige byggemateriale).

Fast affald, snor, plastiksække og lignende opbevares i container, som afhentes af godkendt modtager.

Veterinært affald (B7 og F1d)

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

Landbruget anvender ikke medicinske præparater som kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø.

Brugte kanyler og sprøjter udgør ikke en generel miljøtrussel, men af arbejdsmæssige årsager (for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre) opbevares de i egnede plastbeholdere. Beholderne bortskaffes gennem kommunal godkendte og anviste ordninger.

Forekomsten af medicinrester vil være minimal, idet medicinen normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via dyrlægen, apoteket eller andre godkendte ordninger.

Ufarligt emballageaffald (B7 og F1d)

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage – hele læs. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke. Såsæd til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække. Derudover forekommer der emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler. Emballageaffald fra medicinpakninger forekommer i begrænsede mængder. Afdækningsplast forekommer i mindre mængder.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. Øvrigt affald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativer for affald.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de således gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Kemisk emballageaffald (B7 og F1d)

Markbruget er udliciteret, hvorfor der ikke er kemisk emballageaffald på denne ejendom.

Olie- og kemikalieaffald (B7 og B8)

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på landbrugsmaskinværksteder, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene. Den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbrug (B7 og F1d)

Markbruget er udliciteret. Eventuelle restmængder bortskaffes via kommunal godkendte/anviste ordninger.

Affaldsmængder (B8):

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktion	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Varierende Skøn: Max. 8 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foder- leverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max. 500 kg	Erhvervscontainer eller direkte på Kommunal forbrændingsanstalt
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max. 50 kg	Erhvervscontainer eller Kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek eller dyrlæge
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 25 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 10 kg	Kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500 kg	Erhvervscontainer eller Kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	< 50 kg	Kommunal anvist ordning

Ved produktionen er opstillet erhvervscontainer som tømmes efter behov af godkendt modtager.

Ressourceforbrug og spildevandshåndtering (B8)

Energiforbrug (B8)

Elforbruget i kvægstalde går primært til belysning og drift af teknisk udstyr. Der anvendes ikke energi til ventilation, da alle stalde er naturligt ventilerede. Mulighederne for at indføre tiltag til reduktion af energiforbruget er derfor begrænsede, men elforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek,

løbende overgang til energibesparende belysning samt justering og vedligeholdelse generelt. Det billigste lys er sollyset. Ved at holde vinduer, ovenlysvinduer og –tagplader rene kan der opnås en besparelse på dette område.

Energiforbruget i nudrift fremgår af tabellen her under og forbruget i ansøgt drift er anslået med en forventet stigning på 33%.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	68.000 kWh/år	80.000 kWh/år
Dieselolie	18.000 l/år	20.000 l/år

Der er fokus på energibesparende foranstaltninger: Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer eller andet el udstyr sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer i form af f.eks. LED-belysning.

Dieselforbruget bliver hovedsageligt brugt i forbindelse med fodring og det forventes ikke at forbruget vil stige markant, i ansøgt drift. Tværtimod forventer ansøger, at forbruget af diesel vil falde, da maskinerne bliver mere effektive. Dieseltanken er placeret i maskinhuset.

Det vurderes, at med den fortsatte løbende fokusering på optimering af ressourceforbruget på ejendommen, vil det på længere sigt kunne bidrage til et fald i energiforbruget på ejendommen.

Vandforbrug (B8)

Vandforbruget på ejendommen er opgivet i nedenstående tabel. Langt den største del af vandforbruget går til dyrene, som det ikke kan spares på. Med udvidelsen vil vandforbruget stige.

For at spare på vandet, vil der ske jævnlig rengøring, eftersyn og reparation af vandrør, ventiler, vandkopper og drikkekar. Når drikkevandssystemet rengøres, efterses og vedligeholdes jævnligt, undgås unødigt vandspild og vandforbruget begrænses.

Type	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Forbrug af vand		
- Vand til dyrene	13.000	20.000
- Vask til vask af malkeanlæg mm.	7.000	7.500
I alt	20.000	27.500

Spildevand og restvand (B8)

Spildevand fra Kalvehytter NY og møddingsplads samles i fortank ved Restvandbeholder 1, som ikke er rørført med beholderen og tømmes en gang om måneden med slamsuger. Eventuel sand mm. bagskylles til løsdriftstald. Spildevand fra Kviestald NY ledes til nuværende fortank ved løsdriftstald og derfra i Gyllebeholder NY.

Tagvand fra stald 11 og 13 ledes diffust ud. Hvis det ikke er muligt at lede tagvand fra stald 13 diffust ud, vil der blive ansøgt om en udledningstilladelse i henhold til spildevandsbekendtgørelsen. Tagvand fra stald 10 ledes via afløb ved ensilagesiloerne sammen med overfladevand til pumpebrønd.

Sanitært spildevand fra servicebygning ledes til trixtank ved malkestalden.

Rengøringsvand fra løsdriftstalden ledes til gyllesystem.

Risici elementer og håndtering (B7, D1f)

Brand (D1f)

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Udslip af miljøskadelige stoffer (D1f)

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier (D1f)

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpepestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr (D1f)

Der er ikke pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen.

Oplag af olie og andre kemikalier (D1f)

Dieseltank er placeret i maskinhuset. Ved eventuelt spild af diesel opsamles dette af opsugende materiale (eksempelvis kattegrus eller savsmuld).

Samlet vurdering af risici og håndtering

Samlet vurderes det at der på ejendommen er en tilfredsstillende håndtering af risikoelementer. Der vil derfor ikke være en negativ påvirkning af miljø og nære omgivelser. Der henvises i øvrigt til ejendommens Beredskabsplan.

Valg af BAT, BAT-ammoniakemission (B9, C2)

BAT-krav ammoniak

I dette afsnit redegøres for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 4.682 kg NH₃-N/år. Det beregnede BAT krav mht. ammoniaktab er overholdt på ejendommen med en margin på 0 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4358	587	4945
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4358	587	4945
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Figur 14 BAT beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk

I Kvistalden og løsdriftstalden er der valgt drænet fast gulv – et gulv med en meget lav ammoniakfordampning. Der er dybstrøelse i stalde til de mindste kvier og kalve. Dybstrøelse til ammekøer, slagtekalve, kalve under og over 6 mdr. er BAT.

Med det valgte staldsystem er BAT-niveauet opfyldt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Egenkontrolprogrammer (C2)

Ejer fokuserer på, at forbedre management på ejendommen. En løbende fokusering på god driftsledelse er forudsætningen for en løbende reduktion af produktionens miljøpåvirkning. Det sikres bl.a. gennem udarbejdelse af foderplaner, hvor der fokuseres på at optimere dyrenes udnyttelse af foderets næringsstoffer. Det sikres desuden at ansatte løbende orienteres og uddannes i det nødvendige omfang således ny viden omkring produktionen implementeres hurtigst muligt.

Planlægning af rutiner f.eks. omkring udbringning af husdyrgødning, strøning af dyrene o.l. er med til at reducere fordampningen af ammoniak fra produktionen.

Det er vanskeligt, at kvantificere den miljømæssige effekt af ovenstående tiltag. Løbende fokus på ovenstående forhold er dog uden tvivl en vigtig forudsætning for, at der løbende sker forbedring af foderudnyttelse og anvendelsen af ny viden omkring produktionen, således der sker en reduktion af produktionens miljøpåvirkning i takt med viden og erfaring opsamles.

Mange af de forhold der gennem godt management vil reducere produktionsmiljømæssige påvirkning er samtidig tiltag der er med til at forbedre produktionsøkonomien på ejendommen. Der er derfor et direkte økonomisk incitament til løbende at arbejde og forbedre forhold som giver en mindre miljøpåvirkning fra produktionen.

Ansøger har dermed både et direkte økonomisk incitament og et miljømæssigt incitament til løbende at forbedre ejendommens management.

Driftens management omfatter:

- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der er fast dyrlægeaftale. Der føres medicinjournal.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplaner for bedriften. Herunder journal over udbringning af handels- og husdyrgødning samt sprøjtejournal.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Rengøring i og omkring bygninger og siloer foretages jævnligt med henblik på, at minimere risikoen for lugt og opformering af skadegørende dyr og insekter.

Foder (C2)

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er bl.a. BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Følgende fodringsmæssige tiltag er gjort på husdyrbruget:

- Foder optimeres i overensstemmelse med nyeste viden om optimeret næringsstofindhold.
- Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.

Ejer udarbejder kvartalsvise effektivitetskontroller, hvormed trivsel og tilvækst nøje overvåges. Ejer køber tilskudsfoder ind til besætningen. Foderet analyseres for kontrol af kvalitet og sammensætning

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning og gylle (C2)

Gyllen ledes til gyllebeholder og fortanke. Halvdelen af gylle fra Kviestald NY afsættes til biogas, mens den resterende halvdel ledes til eksisterende fortank ved løsdriftsstald og videre til Gyllebeholder NY.

Opbevaringskapacitetsberegning: Bilag 1 viser en "Oversigt over estimerede gødningsmængder fra bedriften i nudrift drift", Bilag 2 viser en "Oversigt over estimerede gødningsmængder fra den øgede produktion i ansøgt drift fra kvier", mens Bilag 3 viser en "Oversigt over estimerede gødningsmængder fra den øgede produktion i ansøgt drift fra malkekvæg". Der produceres derfor totalt med nu- og ansøgt drift 10.329 tons gylle pr. år.

Bygning	Kapacitet	Overflade	Vandtillædning
Gyllebeholder NY	4.000 m ³	814 m ²	570 m ³
Møddingsplads		210 m ²	147 m ³
Andet lejet kapacitet	6.000 m ³	1.625 m ²	
I alt	10.000 m ³		717 m ³
1 ton gylle = 1 m ³			

10.329 tons gylle + 717 tons spildevand = 11.046 tons/år. Gyllebeholderen tømmedes med 6 måneders interval og kapacitetsbehov bliver 5.523 tons. Der er krav om opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion, hvilket giver en gyllemængde på 8.285 tons gylle. Ud fra den estimerede beregning, vurderes det, at gyllekapaciteten er tilstrækkelig. Den lejede kapacitet på Ranumvej 41 og Havbrovej 59 vil komme i betragtning indtil den nye beholder er bygget og hvis der efterfølgende mod forventning skulle mangles plads. Pladsvand fra ensilagebeholderen er ikke medregnet, da den ikke bliver tilført gyllen, men ledes til samlebrønd og videre til Restvandbeholder 1 og 2. Eksisterende rør ved ensilagesiloerne fjernes og udskiftes. Hvis samlebrønden nord for ensilagesiloerne ikke benyttes, vil der blive etableret en ny samlebrønd øst for ensilagesiloen langs vejen, som skal bruges til overfladevand til udsprinkling. Rørføring fra de tre afløb vest for pladsen ledes til samlebrønden og vand fra den sydvestlige ende af ensilagesiloen ledes til disse tre afløb. Vand fra møddingsplads bruges til bagskyl i løsdriftsstald, og føres dermed til sidst i gyllebeholder NY.

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag, hvilket er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Derfor er en fast overdækning fravalgt på gyllebeholderen.

Dybstrøelsen håndteres efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og vurderes derfor at leve op til BAT. Det er BAT at overdække møddingspladsen når der er husdyrgødningen på den, for at mindske ammoniak-emission. Møddingen er derfor overdækket ved længerevarende opbevaring af gødning på møddingspladsen. Der er i april måned 2022 etableret kant ved møddingspladsen på 7 cm i højden samt 3 afløb til gyllebeholderen.

Samlet vurdering af husdyrbrugets BAT (B9, C2)

Det vurderes samlet ud fra ovenstående beskrivelser, at husdyrbruget lever op til BAT inden for management og egenkontrol, uddannelse, staldsystemer, gødningshåndtering, fodring, sundhedsstyring samt håndtering af vand- og energiforbrug.

Grænseoverskridende virkninger

Der er ingen grænseoverskridende virkninger, da ejendommen er placeret langt fra danske landegrænser.

Konklusion

Sammenfattende vurderes den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Havbrovej 54, 9600 Års, ikke vil have betydelig påvirkning af det omkringliggende miljø. Afstande, emission, BAT og lugtgene er overholdt jævnfør beregninger fra husdyrgodkendelsen.dk.

Bilag

Bilag 1 – Oversigt over estimerede gødningsmængder fra bedriften i nudrift

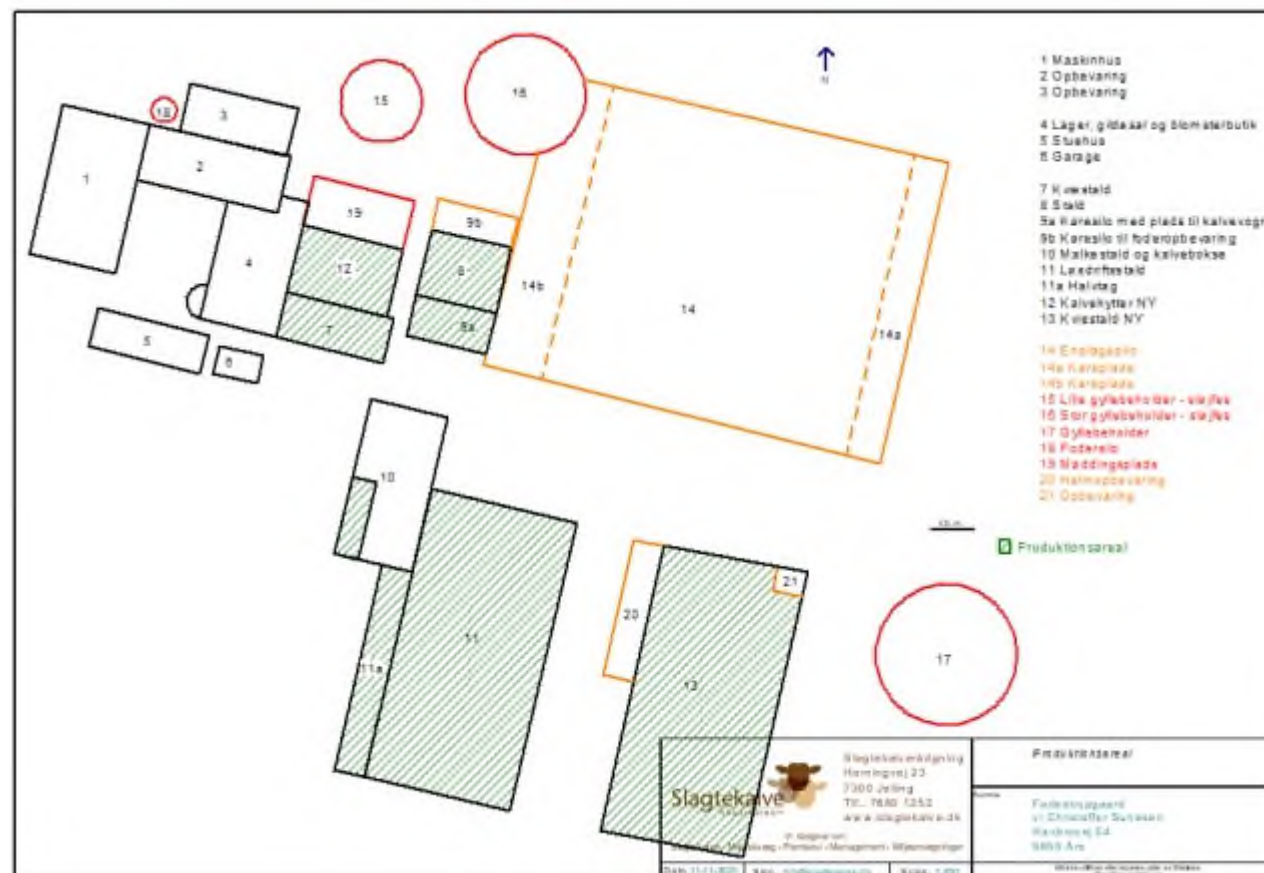
Bilag 2 – Oversigt over estimerede gødningsmængder fra den øgede produktion i ansøgt drift fra kvier

Bilag 3 – Oversigt over estimerede gødningsmængder fra den øgede produktion i ansøgt drift fra malkekvæg

Bilag 4 – Naturvurdering, Havbrovej 54

Bilag 5 – Marker til afgræsning

Bilag 6 – Afløbsoversigt med forklaring

Naturvurdering, Havbrovej 54, 9600 Aars

Dato: 12. december 2025

Fra: Susan Hangstrup

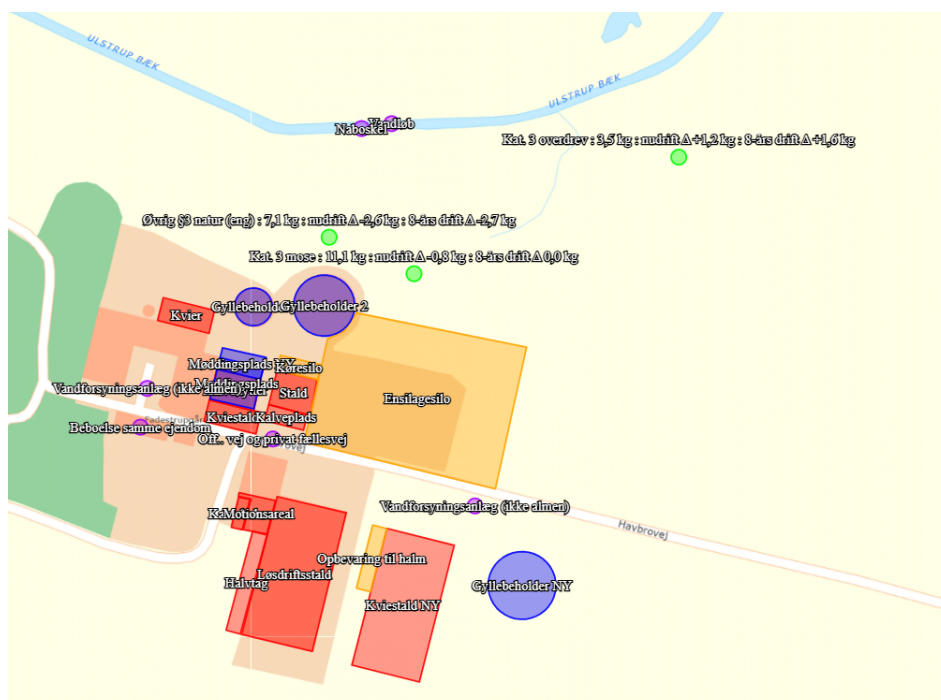
Emne: Naturvurdering i forbindelse med husdyrgodkendelse på Havbrovej 54, 9600 Aars, **ansøgningsskema vers. 12**

Vand og Natur
Vesthimmerlands Kommune

Dato: 12. december 2025

Sagsnummer:
01.05.08-P21-25-24
Sagsbehandler:
Susan Hangstrup

Side 1 ud af 6

Figur 1 Overblik over beregningspunkter

Projektbeskrivelse

Fra ansøgning af d. 2. september 2025 vedr. § 16a miljøgodkendelse, fremgår at:
"Dyreholdet Havbrovej 54 udvides med ny kvistald og kalvehytter og kalveplads, flytning af ikke-opført gyllebeholder og møddingsplads, og udtagelse af to ældre gyllebeholdere. Det ønskes at gøre produktionen mere fremtidssikret ved at have plads til kvier og opdræt hjemme. Ved at have plads hjemme, undgås der en del trafik og gener fra flytning af dyr mm. Derudover ønsker ejer at tilgodese den omkringliggende natur og derved udtage én gyllebeholder, der er tæt placeret på en §3 eng nord for ejendommen. Udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig for at kunne sikre ejendommens fortsatte drift". Se situationsplanen på figur 1.

Påvirkning af kategori 3-natur

I forbindelse med ombygning af ejendommen sker der en øget deposition til et kategori 3-overdrev beliggende ca. 200 m nordøst for den nye kviestald og gyllebeholder (figur 1). Mer-depositionen er beregnet til +1,6 kg N/år/ha i forhold til landbrugets 8-års-drift. Totaldepositionen fra husdyrbruget er herefter 3,5 kg N/ha/år. Ingen øvrige naturlokaliteter modtager mere end +1 kg N/ha/år i merdeposition i forbindelse med projektet (figur 2).

Baggrundsbelastning er 13,2 kg N/ha/år (DCE 2021-2023). Dette giver en samlet deposition på overdrevet på 16,7 kg N/ha/år ($N_{\text{baggrund}} + N_{\text{totaldep}}$).

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 2 Hede Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Øvrig §3 natur (eng)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-2,7	-2,6	7,1
Kat. 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,4	1,3
Kat. 3 mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,3	0,3	0,7
Kat. 3 mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,3	0,9
Kat. 3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,6	1,2	3,5
Kat. 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	-0,8	11,1
Kat. 2 lobeliesø N	Kategori 2	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 hede NØ	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1 overdrev NØ	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Figur 2 Overblik over ammoniakdeposition på nærtliggende naturområder

Af Bek. 2024-10-16 nr. 1089 Godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug § 45, stk. 5 fremgår:

Kommunen skal ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale deposition af ammoniak, inddrage:

1. det pågældende naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresser, rekreative interesser og kulturhistoriske interesser,
2. om det pågældende område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
3. det pågældende naturområdes naturkvalitet og
4. kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, som er udlagt med henblik på

kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes.

Ad 1. Kategori 3-overdrevet er i Kommuneplanens Grønt Danmarkskort udlagt som naturområde og økologisk forbindelse. Det er ikke udlagt som rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer. Vi vurderer, at merdepositionen på 1,6 kg N/ha/år ikke er i strid med retningslinjerne for Grønt Danmarkskort, da den ikke medfører ændret arealanvendelse eller, med de indsatte vilkår, medfører væsentlig forringelse af naturen eller landskabet.

Ad 2. Området er ikke omfattet af en fredning eller handleplan for naturpleje. Naturarealerne omkring ejendommen ligger indenfor et potentielt lavbundsprojekt, hvor det primære formål er at øge kulstofbinding på arealerne. Dette kan realiseres ved implementering af flere virkemidler såsom genskabelse af naturlig hydrologi og ekstensivering af drift. Øget naturkvalitet indenfor lavbundsprojektet er et sekundært formål, men dog et formål der prioriteres højt. Vi vurderer, at merdepositionen på 1,6 kg N/ha/år ikke vil påvirke arealets kulstofbindende egenskaber eller arealets potentiale for bedre naturkvalitet i væsentlig grad.

Ad 3. Vesthimmerlands Kommune har vurderet, at naturkvaliteten på overdrevet er moderat-ringe.

Kommunen besigtigede overdrevarsarealet d. 12. september 2024. Størstedelen af overdrevet er med langt græs der er naturmæssigt uinteressant. Der er tale om relativt flade arealer som er næringspåvirkede og med sporadiske islæt af overdrevsvegetation som alm. kamgræs, blåhat, alm. røllike og græsbladet fladstjerne. På mindre lokaliteter er overdrevet derimod meget fint og artsrigt. De fineste lokaliteter findes på de stejle skrænter, der vender mod vest. Her vokser arter, der er typiske for sure overdrev, såsom sand-star, håret høgeurt, gul snerre, lancet-vejbred, alm. kongepen, blåhat, liden klokke, rødknæ, vellugtende gulaks, alm. kamgræs, tandbælg, gul snerre, mark-frytle og hulbladet fedtmos. Et enkelt sted fandt vi hhv. lyngsnerre og læge-ærenpris, som er karakteristiske for naturtypen surt overdrev (6230).

Af de fundne arter, er følgende kvælstoffølsomme: Liden klokke, sand-star, gul snerre, mark-frytle, håret høgeurt og læge-ærenpris.

Arealer med surt overdrev er følsomme overfor næringspåvirkning. Vi vurderer, at selv om hovedparten af arealet er med ringe naturværdi, kan de fine områder godtgøre, at der stilles vilkår om maksimal mer-deposition fra husdyrbruget på 1,6 kg N/ha/år.

For at afværge en væsentlig påvirkning på overdrevets tilstand, stilles der krav om afgræsning. Se mere i afsnit om miljøpåvirkning.

Ad 4. Der ses tydelige tegn på overfladeafstrømning med næringsstoffer fra marken mod øst, og der ses stedvis stor randpåvirkning i skellet mellem mark og overdrev. Luftfotos viser dog, at dette ikke er en ny tilstand, da der også på ældre luftfotos, ses stedvis mørkegrøn vegetation, og dyrkningsgrænsen er uændret på den største del af strækningen. I den sydligste del, er en del af overdrevet blevet opdyrket (dette behandles i en særskilt sag sammen med andre forhold). I forhold til vurderingen her, arbejder vi ud fra en antagelse om, at den del af overdrevet også har haft en ringe til

moderat tilstand, fordi det har været et relativt fladt areal, som antageligt har været næringspåvirket, ligesom de øvrige flade arealer.

Vurdering af naturtype og tålegrænse

Som hovednaturtype er arealet surt overdrev (6230). Surt overdrev er naturligt næringsfattigt og sårbart over for næringstilførsel, som bevirker en øget konkurrence og udelukkelse af små rosetplanter samt kortlivede arter uden frøbank. Naturtypen findes mange steder, men de fleste forekomster er ret små, og har mere eller mindre reliktkarakter grundet opdyrkning, sprøjtning eller gødskning, som ødelægger eller ændrer det næringsfattige miljø. Arealet skal vurderes som *forarmet surt overdrev*, så længe der er karakteristiske arter/indikatorarter for 6230 til stede¹.

Ved besigtigelsen d. 12. september blev der registreret 3 karakter-/indikatorarter, nemlig lyngsnerre, læge-ærenpris og tandbælg. I 2011 blev der ydermere registreret pille-star.

Tålegrænsen for surt overdrev er ifølge seneste notat fra DCE². 6-10 kg N/ha/år.

Der vil som udgangspunkt være tale om en tilstandsændring – og dermed en væsentlig virkning på miljøet – såfremt den samlede ammoniakpåvirkning af naturområdet overskrider den øvre tålegrænse i det konkret fastsatte tålegrænse-interval.

På grund af overdrevets naturkvalitet vurderer kommunen, at tålegrænsen er 10 kg N/ha/år. Vi har lagt vægt på arealets moderat-ringe naturkvalitet, og det forhold, at markbidraget af fast kvælstof er højt.

Den samlede ammoniakpåvirkning af naturområdet med det ansøgte projekt, vil overskride den øvre tålegrænse i det generelle tålegrænseinterval, og at der vil være tale om en overskridelse på op til 6,7 kg N/ha/år ($N_{\text{baggrund}} + N_{\text{totaldep}}$ -tålegrænse). Det skal her bemærkes, at tålegrænsen er overskredet ved baggrundsbelastningen alene.

Miljøpåvirkning

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25³, stk. 1, jf. stk. 2, kan kommunalbestyrelsen ikke tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 b, hvis husdyrbruget med det ansøgte kan indebære væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår. Virkningen anses i alle tilfælde for væsentlig, hvis beskyttelsesniveauet for bl.a. ammoniak, jf. §§ 25-30 og bilag 3, pkt. A, ikke kan overholdes.

For at afværge den miljøpåvirkning, der sker fra husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen, hvor merdepositionen er højere end 1 kg N/kg/år, stiller kommunen vilkår om afgræsning uden tilskuds fodring på arealet. Der vil dermed ske en omfordeling af

¹ Habitatbeskrivelser, årgang 2016: <https://mst.dk/media/pj3afex3/habitatbeskrivelser-2016-ver-105.pdf>

² Opdatering af empirisk baserede tålegrænser: https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2024/N2024_16.pdf

³ Bek. 2024-10-16 nr. 1089 Godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

næringsstofferne med en netto-fracførelse af kvælstof svarende til dyrenes tilvækst. Vi vurderer, at med de stillede vilkår, vil udvidelsen ikke påvirke naturtilstanden væsentligt i negativ retning, og det vil ikke medføre en dispensationskrævende tilstandsændring. Vi har lagt vægt på, at der er tale om en merdeposition som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1 kg med 0,6 kg N/ha/år ekstra.

Vilkår

Vi vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stille følgende vilkår:

1. Den maksimale merdeposition til kategori 3-overdrev sættes til 1,6 kg N/ha/år

For at afværge væsentlige påvirkninger på miljøet (og tilstandsændringer på § 3-natur) indsættes følgende vilkår i miljøgodkendelsen:

1. Arealet vist på figur 3 skal afgræsses
2. Der må ikke tilskuds fodres på arealet. Hvis der er behov for fodring, skal dyrene i den periode, placeres udenfor § 3-beskyttede arealer
3. Arealet må ikke fremstå med helt nedbidt vegetation i perioden maj-august
4. Arealet skal fremstå synligt afgræsset 1. marts (ingen eller meget lidt førne/dødt plantemateriale fra sidste års vækstsæson)

Figur 3 Vilkår om afgræsning gælder for det rød-skraverede område

Begrundelse for de stillede vilkår

Overordnet set er formålet med afgræsningen at fjerne næring og afværge den påvirkning på surt overdrev, som er en følge af virksomhedens udvidelse. Afgræsning har flere sekundære fordele som fjernelse af førne, frøspredning, kokasser og forstyrrelse, der alt sammen er med til at øge naturindholdet. Vi stiller vilkår nr. 2, om at der ikke må ske tilskuds fodring af dyr, når de har adgang til overdrevet, fordi dette vil medføre en netto tilførsel af næringsstoffer, hvilket har en væsentlig negativ påvirkning på naturen. Vi stiller vilkår nr. 3 om at arealet ikke må fremstå nedbidt i sommer-månederne, fordi der skal være blomster til rådighed for insekter. Vilkår nr. 4, om at arealet skal være synligt nedgræsset 1. marts, stilles for at sikre, at der er sket en effektiv fjernelse af førne, og dermed næring, inden vækstsæsonen begynder.

Natura 2000-områder

Ca. 3.500 m nord for anlægget ligger habitatområdet nr. 17, Navn Sø med hede. Der vil ikke forekomme øget deposition til området.

Vurderingen er derfor, at på baggrund af afstanden, vil udvidelsen ikke forringe tilstanden af beskyttede naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget indenfor NATURA 2000 området. Vi har lagt vægt på, at beregninger viser, at udvidelsen ikke medfører en merdeposition på habitatnaturtyperne.

Bilag IV-arter

Kommunen vurderer, at med de stillede vilkår, vil merdepositionen på 1,6 kg N/ha/år ikke påvirke overdrevets egnethed som yngle-eller rasteområde for Bilag IV-arter. Vi har lagt vægt på, at overdrevet som udgangspunkt ikke er egnet som yngle- eller rasteområde for mark-firben, fordi det er vestvendt og med sluttet vegetation uden løst sand og strukturer som mark-firben benytter. Vi vurderer, at projektet med opførelse af nye stalde og gyllebeholder ikke medfører væsentlige fysiske ændringer på arealet, hvorved dets egnethed som yngle- eller rasteområde for øvrige bilag IV-arter vil blive påvirket. Vi har lagt til grund, at bygningerne placeres på marker eller på arealer, der er i omdrift, og at der ikke skal fældes træer, fjernes bygninger eller sker andre strukturelle ændringer i forbindelse med projektet. Vi vurderer dog, at ved afgræsning kan arealets egnethed for bilag IV-arter forbedres. Dette sker primært ved at vegetationen bliver mindre næringsrig, hvilket fører til en lavere og mere åben vegetation, samt at dyrenes forstyrrelse kan frembringe områder hvor jorden helt blotlægges.

Høringssvar vedr. Udkast til miljøgodkendelse - Havbrovej 54

DN Vesthimmerland ønsker en grundig miljøgodkendelse og reel vurdering af bilag IV arter

Det fremgår indirekte af udkast til miljøgodkendelse, at kommunen ikke har lavet en reel besigtigelse af området inden kommunen vurderer, at der ikke findes bilag IV arter i området.

Hvis der var lavet en besigtigelse, havde kommunen jo nok opdaget, at projektet indebærer rydning af eksisterende læhegn.

Fysisk placering i læhegn: På situationsplanen er "Kviestald NY" (bygning 13) og "Gyllebeholder NY" (bygning 17) placeret direkte oven i ejendommens eksisterende læhegn.

I naturvurderingen (Bilag 7.4) lægger Vesthimmerlands Kommune eksplicit til grund for sin afgørelse, at der ikke skal fældes træer i forbindelse med projektet. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil have væsentlig indvirkning på bilag IV-arters rasteområder, netop fordi man antager, at der ikke sker strukturelle ændringer eller fældning. Da placeringen af de nye bygninger uundgåeligt vil kræve rydning af læhegnet, bortfalder det faktuelle grundlag for kommunens vurdering.

Det bemærkes desuden, at det eksisterende læhegn slet ikke er indtegnet på de fremsendte oversigtskort, hvilket slører projektets reelle indgreb i naturen.

Ny administrationspraksis vedr. bilag IV arter i lokalplaner

Teknik og Miljøudvalget godkendte i foråret 2025 en ny og skærpet administrationspraksis for undersøgelse af bilag IV-arter i lokalplaner. Det vil være oplagt om kommunen udbredte denne administrationspraksis til at gælde bilag IV undersøgelser generelt.

Kommunen skriver selv i notatet, at kommunen skal undersøge for påvirkning af bilag IV arter i flere type af sager. Det er dog uklart om notatet kun gælder ved lokalplaner eller alle sager, der skal undersøge for påvirkning af bilag IV arter.

Det vil være oplagt at notatet gælder alle undersøgelser for påvirkning af bilag IV arter.

DN ønsker tydeligere vilkår for separation af den forurenede ensilagesaft og det rene regnvand

DN finder, at der er uklarheder i afløbsplanen (Bilag 7.3). Det fremgår af den vedlagte afløbsoversigt (Bilag 7.3), at der etableres en pumpebrønd og en samlebrønd i forbindelse med ensilageanlægget, hvorfra vandet ledes til "Regnvand til dræn/rodzoneanlæg" under eller ved ensilagesiloen.

Der mangler i det nuværende materiale en tilstrækkelig teknisk redegørelse for følgende forhold:

- *Det er afgørende at der sker en effektiv separation af den forurenende ensilagesaft og det rene regnvand.*
- *Det bør præciseres, hvordan anlægget sikrer, at ensilagesaften ledes til de dertil indrettede opsamlingsbeholdere*

For at sikre overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen foreslås det, at der indføres et specifikt vilkår om, at ansøger skal indsende en detaljeret funktionsbeskrivelse af pumpe- og samlebrøndens funktion forud for ibrugtagning af det udvidede ensilageanlæg.

Med venlig hilsen

Jakob Kortegaard

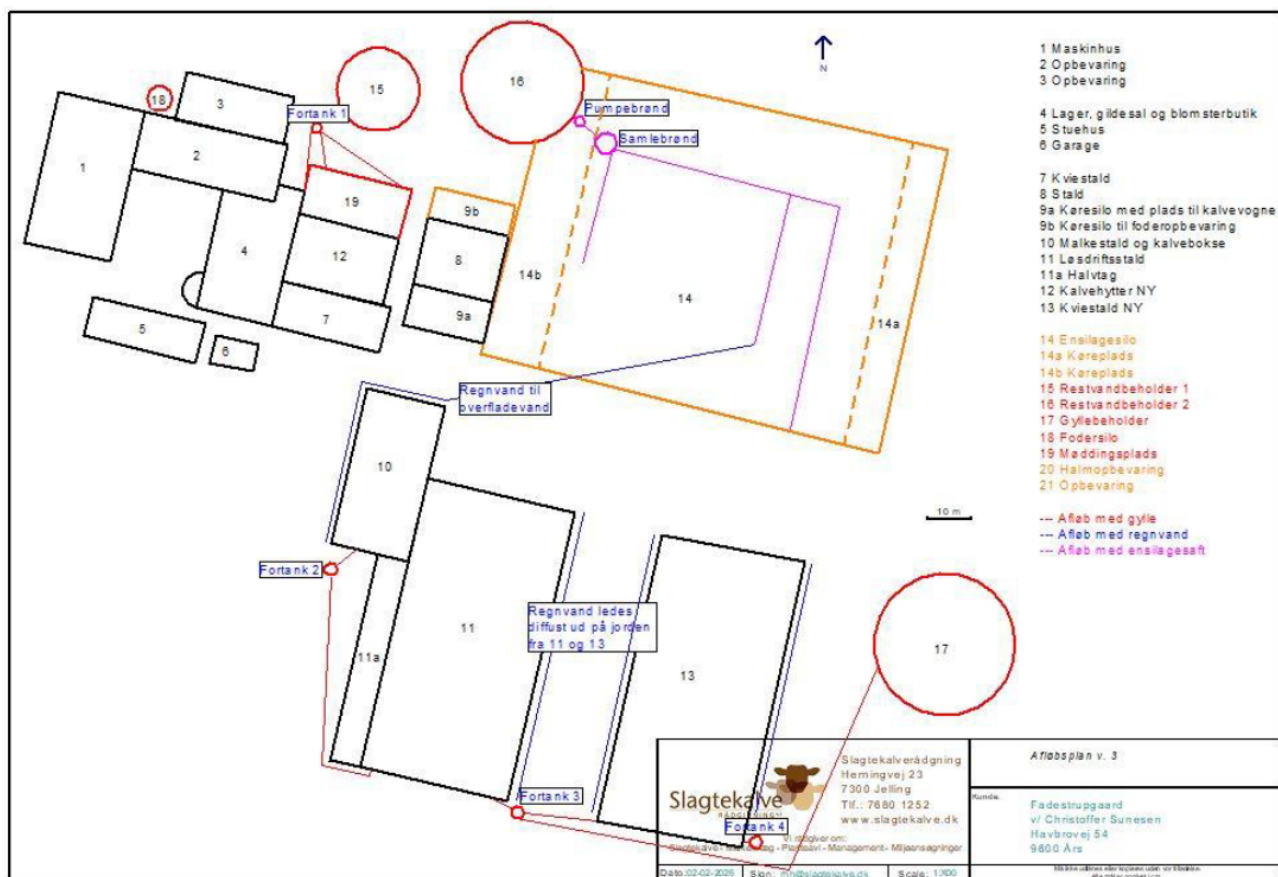
Formand, DN Vesthimmerland

Hermed svar på høringssvar fra os:

1. DN Vesthimmerland ønsker en grundig miljøgodkendelse og reel vurdering af bilag IV arter: Kviestald NY (bygning 13) placeres mellem eksisterende løsdriftsstald og læhegn. Gyllebeholderen placeres øst for læhegnet. Det er derfor ikke nødvendigt at fælde træer i læhegnet for først at etablere hverken kviestalden eller gyllebeholderen, eller efterfølgende. Hvis der mod forventning er et træ eller to der går til ved etableringen, fordi de bliver ramt eller lignende, vil ansøger sørge for at plante nye træer for at erstatte det ødelagte. Læhegnet blev plantet i 2002 og de enkelte træer er derfor for unge til at besidde de strukturer der gør dem egnede som yngle- eller rasteområde. Vurderingen fra Vesthimmerlands Kommune er at hvis læhegnet fungerer som en ledelinje for flagermus, vil dette ikke blive påvirket når det repareres. Ortofoto med placering af Kviestald NY og Gyllebeholder NY er vedhæftet herunder for at vise læhegnets placering:

2. DN ønsker tydeligere vilkår for separation af den forurenede ensilagesaft og det rene regnvand: Der sker ikke sammenblanding af ensilagesaft og rent regnvand i afløbsplanen ved opførsel af Kviestald NY. En rentegning af afløbsplanen er tegnet, for at vise hvor der skelnes mellem tagvand, gylle og ensilagesaft. Gylle i afløbsplanen dækker også over spildevand fra staldarealerne og malkestalden. Miljøkonsekvensrapporten er opdateret med den nye rentegning, hvor det er præciseret hvilket regnvand der ledes diffust ud. Forklaring på farverne ses til højre i beskrivelsen.

Venlig hilsen

Rikke Hald Havstein
Slagtekalve- og miljørådgiver

Slagtekalve Rådgivning ApS ½ Herningvej 23 ½ 7300 Jelling
Tlf.: 7680 1252 ½ Mobil: 2144 1252
www.slagtekalve.dk